

bb 67. indonéz parlamenti küldöttség érkezett hazánkba

t ni/sze/m/La

1963. szeptember 19.

a magyar országgyűlés elnökségének meghívására csütörtökön este hazánkba érkezett az indonéz köztársaság ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testületének és parlamentjének 12 tagu küldöttsége. a delegációt dr. ali sastroamidjojo miniszter, az ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testület alelnöke vezeti: tagjai wilujo puspojudo tábornok, az ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testület alelnöke és i.g.g.suabamia miniszter, az indonéz parlament alelnöke.

a vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent polyák jános, az országgyűlés alelnöke, szarka károly külügyminiszterhelyettes, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, az országgyűlés tisztikarának tagjai, a külügyminisztérium vezető munkatársai, a fővárosi tanács képviselői. jelen volt az érkezésnél garai róbert, hazánk dzsakartai nagykövete, valamint sarino mangunpranoto nagykövet vezetésével az indonéz köztársaság budapesti diplomáciai képviseletének tagjai, a budapesti indonéz kolónia tagjai, ott volt a küldöttség érkezésénél wolhelm meissner, az ndk budapesti nagykövete is. /mti/

---

20. 12/n

-40-

Leir Lue

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 20.

bb 1. megalakult a nemzetközi népzenei tanács budapesti ülésének előkészítő bizottsága

i ol/tm/m/fm

1963. szeptember 20.

a nemzetközi népzenei tanács - amelynek elnöke kodály zoltán akadémikus - ez év augusztusában jeruzsálemben tartott ülésén elfogadta a magyar tudományos akadémia meghívását, és elhatározta, hogy legközelebbi konferenciáját 1964 augusztus 17-25 között budapesten tartja. a konferencia előkészítésére négytagu magyar bizottság alakult adám jeneknek, a népzenei tanács magyarországi szekciója vezetőjének elnökletével. a bizottság rövidesen megvitatta az első direktívákat és tájékoztatót küld a konferencia résztvevőinek.

a tervek szerint a konferenciának két fő témája lesz: a népzene és zenetörténet - továbbá a zenei rendszerezések, a melyekről ismert magyar és külföldi zenetudósok tartanak majd vitaindító előadást. /mti/

---

bb 2. elkészült „a tör,, című tv-játék - „nem értem a nőket,, címmel kabaréműsor készült kertész magda írásaiból

i s/gk/m/fm

1963. szeptember 20.

a magyar televízió műtermelben új tv-játék felvételeit fejezték be. székely julia forgatókönyvéből mihályfi imre rendezte „a tör,, című darabot. az izgalmas bűnügyi játék - amelynek főszerepeit szemere vera, szakáts miklós, ráday imre és tordy géza játssza - hamarosan a közönség elé kerül.

/folyt.köv./

Leir

- 1 -

bb 2. /elkészült ... 1. folyt./ m

ugyancsak a televízió műtermeiben vették filmszalagra a „nem értem a nőket”, című kabaréműsort. a mintegy másfél órás műsort kertész magda írásaiból állították össze. az előadáson közreműködik kazal lászló, erdődy kálmán, velencei istván, máthé erzsi, lehoczky zsuzsa és gobbi hilda. a műsort kalmár tibor rendezte. /mti/

...-

bb 5. egymilliméteres vizidara, erdei boszorkányfü - növényritkaságok a dráva mellett

vid/j/m/ká

1963. szeptember 20.

baranya megye legdélibb szögletében - a dráva mellett fekvő szaporca és cun községek határában - valóságos „őstermészet”, bukkant vörös lászló zsigmond, a pécsi tanárképző főiskola tanára. a múlt esztendőben egy ritka növényt vittek be erről a vidékről a főiskola növényteni tanszékére meghatározás végett, és ez hívta fel a figyelmet a gazdag flórájú délbaranyai tájra. vörös lászló zsigmond több ízben kutatót szaporca és cun környékén, s utjai során rendkívül érdekes felfedezéseket tett. mintegy 25 olyan növényfajt talált eddig, amelyek különlegesenek számítnak: vagy azért, mert a drávamenti síkság flórajárásában eddig nem ismerték, vagy pedig legutoljára 100-150 éve jegyezték fel ittlétüket a botanikusok. szaporca közelében rábukkant a világ legkisebb virágzó növényének - az egymilliméter hosszúságú és 0.6 milliméter szélességű vizidara - egész telepére. legjelentősebb felfedezése az erdei boszorkányfü, amelynek őshazája az északamerikai egyesült államokban van. ezt a növényt eddig Európában még sehol sem találták meg a botanikusok. a pécsi főiskolai tanár megfigyelte, hogy igen gazdag ennek a vidéknek az állatvilága is. többek között sok teknősbékával, törpe egérrel és hermelinnel találkozott, ezeken kívül számos vadkacsafaj tanyázik erre felé, sőt kiskócsagot is látott. a drávának egy nagy holtágrendszer van itt, meglehetősen távol országutttól, vasutttól, valamint lakott helyektől. a senkitől sem háborgatott, többszáz hold kiterjedésű, helyenként lápos terület botanikailag és zoológiailag teljesen feltáratlan volt. vörös lászló zsigmond javaslatot tett, hogy a változatos növény- és állatvilágú dráva-parti tájat nyilvánítsák természetvédelmi területté. /mti/

...-

-2-

Zuer

bb 3. bőséges magtermés a szarvasi arborétumban

vid j vm ká

1963. szeptember 20.

a holt-kőrös partján fekvő szarvasi arborétumban - ahol a világ minden tájáról származó 1500 fajta egzotikus fa és disznóvénnyél - nyoma sincs még az ősznek. a fák lombja tavasziasan üde-zöld, a szokásosnál későbbben színeződnek a levelek, ami a kedvező időjárásnak, az őszeleji csapadéknak köszönhető. csupán a sokféle mag és makktermés emlékeztet az őszre. a kert dolgozói megkezdték a termés betakarítását. különösen sok a makk a vöröstölgyön, amelynek meghonosításával, elszaporításával a tiszántulon és hazánk más tájain is jó eredményeket lehet elérni. sok magot adott a városok parkjait szépen díszítő rózsaszín virágú japán birs és a rózsafával egyenértékű törökmogyorófa. jó csirázóképességű, egészséges magot szednek a juharféléről, a fenyőféléről és más értékes fákról, díszcserjékről is. /mti/

...-

bb 4. eladták a munkaruhát - szabadságvesztésre ítélték őket

i bc/gk vm sr

1963. szeptember 20.

máté jeno gépkocsirakodó a munkaruhát, amelyet alkalmaztatásakor a fővárosi fürdőigazgatóságtól kapott, rövid idő múlva eladta. a központi kerületi bíróság sikkasztásért tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte.

lakatos lajos istván kartali lakos nem sokkal azután, hogy a konzerv és husipari szállítási készletező és szolgáltató vállalatnál ellátta munkaruhával, az átvett darabokat eladta, illetve elcserélte. hat hónapi szabadságvesztésre ítélte a központi kerületi bíróság.

vitovics anna büntetett előéletű budapesti lakos a fővárosi köztisztviselési hivataltól csaknem 3000 forint értékű munkaruhát vett át, majd többet nem jelentkezett, s az egyes darabokat eladta. a teleki lászló térről ellopott egy őrizetlenül hagyott kerékpárt, s másnap értékesítette. hajnali csavargás közben a pataki istván téren átmászott egy ház kerítésén, s a verandáról lopni akart, de tetten érték. a központi kerületi bíróság három évi szabadságvesztésre ítélte. mindhárom elítéltet egyben kötelezte a munkaruhák eladásával okozott kár megtérítésére. /mti/

...-

-3-

Zuer

bb 6. vetítettképes előadások, tanulmányi kirándulások a természet-tudományi múzeum októberi programjában

1 ol vm fm

1963. 1963. szeptember 19.

a múzeumi hónapban négy alkalommal tartanak tárlatvezetést a természettudományi múzeum kiállításain. ezenkívül vetített képekkel illusztrált előadásokat, tanulmányi kirándulásokat is rendeznek.

az előadásokra az állatkert mozitermében kerül sor. a tervek szerint dr. jánossy dénes a jégkori állatvilágról, dr. thoma andor az őskor emberéről, dr. nemesküri jános az őskor emberének észak-magyarországi megtelepedéséről tart előadást. dr. szunyoghy jános „vadász-és gyűjtőuton tanganyikában”, címmel beszámol egy expedíció érdekes munkájáról. az októberi vásárnapok délelőttijein a budai hegyekre kirándulhatnak az érdeklődők, ahol a múzeum szakemberei állat-és növénytan, földtan ismertetőket tartanak./mti/

7. százfajta alma egy kertből

vid j vm ká

1963. szeptember 20.

megkezdődött a betakarítás a „gyümölcsfa-múzeumban”, a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet ujfehértói telepén. a kutatók irányítása mellett mintegy 100 almafajtát gyűjtenek be, köztük számos olyan hazai és külföldi almát, amely már ritkaság számba megy. jó termést adott például a cirkás héju, borizü kenézi piros és a beregi sóvári, amely az 1300-as években honosodott meg a nyírségben. ma már csak néhány fa található ebből a fajtából. a gyümölcsmúzeumban néhány új nemesítésű, jonathánhoz hasonló csemete is „bemutatta”, már első termését./mti/

L. L. L.

-4-

bb 8. tizezer új szakközépiskolás diák - újabb szakmák oktatását kezdték meg - gép- és gyorsírás tanítás öt plusz egyes rendszerben

1 vt/gk szb sr

1963. szeptember 20.

a művelődésügyi minisztérium és a különböző szaktárcák felügyelete alatt működő szakközépiskolákban újabb szakmák oktatását kezdték meg az idei tanévben. így az eddigieken kívül módjuk van a diákoknak gyakorlati és elméleti ismeretek elsajátítására a hőtechnikai műszerész, a söripari, növényolajipari, konzervipari, cukoripari, cipőfelsőrészkesztő, cipőgyártó, női szabó, karosszéria lakatos, bánya-elektrolakatos, butorasztalos, valamint a rádió- és televízió műszerész szakmában is. ezeknek a tantervei már elkészültek, a tankönyvek pedig folyamatosan kerülnek az iskolákba.

a mezőgazdasági jellegű szakközépiskolák tantervi tervezetei is elkészültek már valamennyi oktatott szakmára. ezek: a növényvédő gépész, szántóföldi növénytermesztő gépész, mezőgazdasági gépszerelő és mezőgazdasági elektromos berendezés szerelő, öntözési növénytermesztő, állattenyésztő /ezen belül szarvasmarha, sertés, baromfi és tejgazdaságtan/, a kertészetben: gyümölcstermelő, faiskolakezelő, szőlőtermelő, borkezelő, zöldségtermesztő és hajtató.

az új tantervek tervezeteit most bocsátják vitára minden mezőgazdasági szakközépiskolában. a vita tapasztalatai alapján, - a javaslatok, észrevételek figyelembe vételével - alakítják majd ki a végleges tanterveket.

a különböző szakközépiskolák első osztályaiban egyébként - előzetes adatok szerint - mintegy 10 ezer fiatal kezdte meg tanulmányait. a szakközépiskolai osztályok száma a csaknem 100 ujjal együtt már meghaladja országosan a 400-at.

az öt plusz egyes rendszerben működő gimnáziumok számára - a rokonszakmák közös alapjainak megfelelően - öt tantervet adtak ki, amelyek mintegy 30 szakmában nyújtanak lehetőséget a képzésre. az idei tanév egyik érdekessége, hogy nyolc budapesti gimnázium - a 2. kerületi hámán kató, a 4. kerületi kanizsay dörötyya, az 5. kerületi veres pálné, a 15. kerületi dózsa györgy, a 16. kerületi zalka máté, a 18. kerületi steinmetz miklós, a 20. kerületi bagi ilona és a 21. kerületi jedlik ányos - egy-egy leányosztályában öt plusz egyes rendszerben tanítják a gép- és gyorsírást.

új vonás a gyakorlati képzés társadalmi támogatásában, hogy az üzemeken, gyárakon, intézményeken, állami gazdaságokon, termelőszövetkezeteken kívül a magyar honvédelmi sportszövetség is hatékony segítséget nyújt helyi szervezetei útján felszerelésekkel és oktatókkal. /mti/

-. -

8.20/a

8.45

- 5 -

pek

bb 9. két új művelődési otthon épül a hortobágy szélén

i vid lm fm

1963. szeptember 20.

hajdu-bihar megye két hortobágyi községében új művelődési otthon épül. a tíz évvel ezelőtt önállósult nagyhegyesen a községfejlesztési alapról 2,2 millió forintot költenek az új létesítményre. az idén elkészülő épület nemcsak a község, hanem a környező tanyavilág kulturális központja is lesz. - balmazújvárosban tízmillió forintos költséggel emelnek korszerű művelődési palotát, amelyben a színház- és előadóterem, klubszobákon kívül könyvtárat is berendeznek. az épület a jövő év végére készül el./mti/

--

bb 10. honismereti és néprajzi szakkör celldömölkön

i vid/fm-lm fm

1963. szeptember 20

a celldömölki berzsényi daniel gimnáziumban honismereti és néprajzi szakkör alakult azzal a céllal, hogy felkutassák és összegyűjtsék a kemenesalja történelmi és néprajzi emlékeit. a szakkört pável ágostonról, a neves néprajzkutatóról, íróról és nyelvészről nevezték el./mti/

--

bb 13. százezer hizott libát vág az idén a kecskeméti baromfi-feldolgozó

vid te-lm szf

1963. szeptember 20.

a korszerűsített, gépesített kecskeméti baromfi-feldolgozó vállalat az idén a tavalyhoz képest növelte termelését, naponta átlag 7000-8000 baromfi kerül kés alá. január óta körülbelül egymilliónyolcszázezer szárnyast dolgozott fel hazai fogyasztásra és exportra. kubába például nagy rakomány rántanivaló csirkét indítottak utnak. most kezdték el a hizott liba feldolgozását. az év végéig előreláthatólag több mint százezret adnak át a kereskedelemnek./mti/

--

8.20/a

8.45

- 6 -

PKK

bb 11. három nappal hosszabbítja meg a nyarat a levegő fénytörése

i tz/gk szb vg

1963. szeptember 20.

hétfőn, szeptember 23-án este hat perccel fél 8 előtt kezdődik az ősz. ezen a napon központi égítéstünk a valóságban pontosan 12 órán át vándorol a látóhatár felett és ugyanennyit alatta.

a csillagászati naptár szerint azonban a nap 23-án reggel 5 óra 31 perckor kel és délután négy perccel háromnegyed 6 előtt nyugszik, vagyis 12 órát és 10 percet tölt a horizont felett, az éjszakára pedig csak 11 óra 50 perc jut. sőt még két nappal később is nyolc perccel hosszabb a nappal, mint az éjszaka, és csak 26-án, tehát háromnapos késéssel érkezünk el a napjegyegyenlőséghez.

a nyárnak ezt az „illegális”, nyereségét a föld légkörének köszönhetjük. a levegőtenger ugyanis megtöri, a föld felé görbíti a rajta áthaladó fénysugarak útját, úgyhogy mi akkor is a látóhatár felett látjuk a napot, amikor az még, vagy már alatta jár.

ennek a jelenségnek sokat köszönhetünk. az ősz és a tél együttes időtartama még hivatalosan is rövidebb az év felét jelentő 182,5 napnál, hiszen a most következő őszi és tavaszi napjegyegyenlőség között csak 178,8 nap telik el. de a levegő játéka még ebből is lecsip 5 napot és majdnem nyolc és fél órát, úgyhogy az ősznek és a télnak mindössze 173,5 napja marad arra, hogy még jobban megalapozza az amugy is nehezen várt nyári fél-év szíves fogadtatását. /mti/

--

bb 12. tető alá került az Astória-szálló új szárnyépülete

i sb/lk szb vg

1963. szeptember 20.

a 23-as építőipari vállalat dolgozói a magyar utcában ötemeletes új épületszárnyal bővítik az astória-szállót. a tavasszal kezdték meg a munkát, s máris tető alá került az épület, pedig az alapozást sok nehézség akadályozta. az épület telkén ugyanis megtalálták a régi pesti városfalnak mintegy 20 méteres szakaszát. ezt a 15. században épített vaskos városfalat le kellett bontani, mert veszélyeztette volna az alapozás biztonságát.

az építők rendbehozzák és átalakítják a szálloda régi épületét is. ezért átmenetileg november elsején bezárja kapuit az astória. a vállalat dolgozói a régi épület emeletein nem változtatnak, csak a szobák falait díszítik fel új tapétákkal. a földszinten azonban nagy átalakításokra kerül sor. az épület kossuth lajos utcai és múzeum körüli sarkát árkádosítják, s ezért az egykori romeo férfiruha áruház helyén alakítanak ki új eszpresszót és kávéházat.

/folyt.köv./

8.55/a

- 7 -

PKK

bb 12, /tető alá került.... 1. folyt./- szb

korszerűsítik az éttermet, új konyhát építenek és másfélszere-
sére bővítik a régi bárhelyiséget. a megfiatalított régi épü-
letet már a jövő év közepén átadják, s a 48 vendégszobának he-
lyet adó új szállodai épületszárnyban a jövő év végére fejezik
be a munkát. /mti/

--

bb 17. rendszeres levelezés magyar és szovjet békeharcosok
között - budapest a napokban válaszol moszkvának

i di/gk szb sr

1963. szeptember 20.

évről-évre új területekkel gazdagodnak a magyar és a szov-
jet békemozgalom kapcsolatai. a személyes találkozásokon kívül
levelek adnak hírt az elért eredményekről, a munka közben szer-
zett tapasztalatokról, a kialakított új módszerekről. eddig azon-
ban - néhány elszórt helyi kezdeményezés kivételével - elősorban
a szovjet békebizottság, és az országos béketanács volt a feladó,
illetve a címzett. a következő hetekben, hónapokban azonban meg-
változik a helyzet. a szovjet békebizottság indítványára tíz ma-
gyar és szovjet város, illetve terület békeharcosai vették, il-
letve veszik fel a kapcsolatot egymással.

a sort egy felhívás nyitotta meg, amelyben a szovjet békemoz-
galom vezetői és munkásai azzal fordultak a különböző országok
nagyvárosainak lakóihoz, hogy kössenek szövetséget a nukleáris
világháború elhárítására. hangsúlyozták, hogy az esetleges atom-
támadás a metropolisokban tenné a legnagyobb kárt, s azoknak kell
a lehangosabban tiltakozniok, akiket a legnagyobb veszély fenye-
get. a felhívást újabb levél követte, amely egyúttal válasz is
volt az országos béketanács beszámolójára. köszönettel nyugtáz-
ták a magyar békeharcosok tevékenységéről szóló ismertetést, s
hírt adtak arról, hogy a moszkvai leszerelési és béke-világkong-
resszus határozatainak szellemében tovább bővítik a szovjet em-
berek, intézmények kapcsolatait a külföldi mozgalmakkal és béke-
harcosokkal. egyidejűleg megküldték azoknak a szovjet békebizott-
ságoknak a címét, amelyek a magyar békemozgalom helyi irányító
testületeivel leveleznének. a magyar főváros békemozgalmának ve-
zetői a napokban küldik el válaszukat a moszkvai városi, illetve
területi békebizottságnak. beszámolnak arról a munkáról, amelyet
a világpolitika legújabb eseményeinek ismertetésére kifejtenek,
s hírt adnak arról, hogy a háborútól oly sokat szenvedett buda-
pest népe is a békés együttélés, az általános és teljes leszere-
lés politikájának oldalán áll. /mti/

--

9.00/a

- 8 -

PK

bb 14. zárt fogoly- és fácántenyészetek kunbaján

vid j-lm ká

1963. szeptember 20.

a kunbajai állami gazdaság majdnem 60 000 holdas, nagy-
részt szántóföldi rezervátumában évek óta tervszerűen szaporítják
az apróvadakat. az idén már elérték a kívánt vadsűrűséget, s így
megkezdődhet a vadászat, amelyre külföldi vendégeket is várnak.
itt van a környék legnagyobb zárt fácánosa, ahol magyar és angol
fácánok keresztezéséből 7 400 csibét neveltek. a kis madarak -
amelyeket hétféle vitaminos táppal etettek - szinte elhullás
nélkül nőttek fel. jövőre tovább bővítik a fácántenyésztést, s
12 000 díszes tollu madarat nevelnek majd fel.

a gazdaságban most zárt fogolytenyésztésre is beren-
kednek. a természetben is csak a zavartalan helyet kedvelő
madaraknak - páronként - külön boxokat készítettek. a tenyésztés
céljára a hónap végén 300 foglyot fognak be. /mti/

--

bb 15. 50 termelőszövetkezeti ösztöndíjas csongrádban

vid j-lm ká

1963. szeptember 20.

a csongrád megyei termelőszövetkezetek maguk igyekeznek
gondoskodni arról, hogy gazdaságukban növekedjék a szakképzett
mezőgazdászok száma. a közgyűlések határozatai alapján a szoci-
ális és kulturális alapból csaknem 200 000 forintot fordítanak a
tsz tagok gyermekeinek továbbtaníttatására. az új tanévben 50,
felsőfokú mezőgazdasági iskolákban, technikumokban tanuló hallgató-
nak biztosítanak havi 200-400 forintos ösztöndíjat.

a szövetkezetek ösztöndíjsai szerződésben vállalták, hogy
az iskola befejezése után visszatérnek a tanulmányaikhoz anyagi
támogatást nyújtó közös gazdaságokba. /mti/

--

bb 18. új egyetemi kollégium épül debrecenben

vid tné-lm fm

1963. szeptember 20.

a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem nagyarányú fejlesz-
tésének első szakasza a kollégiumi hálózat bővítése. tavaly adták
át rendeltetésének a korszerűen berendezett 300 személyes kollégium-
mot. mellette nemrég kezdődött meg a másik 300 személyes kollégium
építése, amelyet folyosó köt majd össze a régebbi épülettel. az új
intézményt 16,5 millió forint költséggel 1965 tavaszára építik fel.
/mti/

--

9.05/a

- 9 -

PK

bb 16. megkezdődött az aszusodás tokajhegyalján

vid j szb ká

1963. szeptember 20.

a napsütéses őszi napok igen sokat segítettek a délborsodi és a tokajhegyaljai szőlőkön. a szeptember elején napokig tartó esőzés után sok helyen, elsősorban a délborsodi bortermő vidéken, tibolddarócon, sályban és bogácson megrepedeztek és rothadásnak indultak a furmint- és a rizling-szőlők. tokajhegyalján elsősorban a furmint bogyója repedt meg. a derült, napsütéses időjárás hatására azonban megállt a rothadási folyamat, a szőlők levélzete egészséges, és még mindig üde zöld. a délborsodi borvidéken a szakemberek végigjárták a nagyüzemi szőlőtáblákat, s azt a tanácsot adták, hogy a kedvező időjárásban várjanak a szürettel, mert a napsütésben tovább emelkedik a cukorfok. a szőlőtermelők így a mostani elsőszüretkor csak a rothadásnak indult fürtöket szedik le.

tokajhegyalján szintén megállt a furmint rothadási folyamata, s a kipattant szőlőbogyókra megtelepedett a nemes rothadást előidéző botrytis cinerea penészgomba, ami a szemek aszusodását idézi elő. elsősorban a déli fekvésű táblákon, így a mádi, királyokon, a tarcali szarvas-szőlőben és a tolcsvai mandulásban erőteljes az aszusodás. szakemberek véleménye szerint, ha tartós lesz a napsütés, igen jelentős mennyiségű szamorodni és aszaborra lehet számítani. az egyes helyeken megtartott próbaszüretek már most 20 cukorfokos mustokat adnak. /mti/

bb 19. öt- és félezer felnőtt középiskolás komárom megyében

vid tné szb fm

1963. szeptember 20.

komárom megyében az utóbbi öt évben hétszeresére nőtt a dolgozók iskoláiban a tanulók száma, s az idén ismét jelentős az emelkedés. tavaly a középiskolákban 4 300-an tanultak, az idén pedig 5 500 felnőtt középiskolás ült az iskolapadokban. a tatabányai árpád gimnáziumban például annyi az esti és levelező hallgatók száma, amennyi a délelőtti tanulóké.

a megyei tanács művelődésügyi osztálya sokoldaluan segíti a közép- és általános iskolák felnőtt diákjait. oroszlány egyik általános iskolájában külön tantestület foglalkozik a felnőtt oktatás problémáival. megyszerte emelkedik az üzemekbe kihelyezett osztályok száma. a komáromi járás több községében bevezetik az ugynevezett szakaszos oktatást. a tanulók nem egyszerre foglalkoznak minden tárggyal, hanem csak két tárgyat, - például fizikát és matematikát - tanulnak, azokból levizsgáznak, és azután következnek párosával a többi tantárgyak. jelentős az a kísérlet is, amellyel néhány falusi iskolában egyesítették a szakmunkásképzés és az általános iskola tananyagát.

/folyt.köv./

9.16/a

- 10 -

Rk

bb 19. /öt- és félezer... 1. folyt./- szb

több általános és középiskolában bevezetik a „nyújtott”, vizsgaidőszakot. nem egyszerre vizsgáznak a tanulók, hogy a tanulmány-szabadságok miatt ne legyen zavar a termelésben. a megyei tanács pályázatára beérkezett legjobb munkákat - a korszerű felnőtt oktatási módszereket - széleskörben ismertetik a megyében. /mti/

bb 20. magyar gőzturbinák külföldön - kétmillió kilowatt áramot fejlesztenek gépeink segítségével

i sl/lk szb vg

1963. szeptember 20.

a műszaki haladás tüzetesebb áttekintéséhez kötetnyi dokumentumot és levelet gyűjtöttek össze a láng gépgyár vezetői a gőzturbinák fejlődéséről és az új követelményekről. az irásokból kitűnik, hogy a gyár erőgépeinek piaca egyre bővül, s a szocialista országokon kívül ausztria, india és több közeli ország is szívesen vásárolja a láng-turbinákat. eddig mintegy 300 gőzturbinát gyártottak exportra, gépeik segítségével kerekén 2 milliárd kilowatt villanyáramot termelhetnek külföldön a nap bármely szakában, többet mint a hazánkban működő áramfejlesztő telepek együttvéve. arról természetesen nincs értesülése a gyárnak, hogy a régebben exportált gépei közül is mind működik-e, a tapasztalatok szerint azonban turbináink több emberöltőt is túlélnek. a kelenföldi erőműben az 1920-as években üzembe helyezett gépek még mindig kifogástalanok, s akár további 20-30 évig is képesek üzemben tartani az áramfejlesztő generátorokat.

a régi konstrukciók mégis fokozatosan idejüket mulják és a több év óta tartó műszaki fejlesztés segítségével, állandó korszerűsítéssel továbbra is világszinten igyekeznek tartani gépeiket. különleges azbeszt-szigeteléssel és új típusú tengelyforgató berendezések közbeiktatásával gondoskodtak a turbinák gyors indításáról. a turbinákat a legmodernebb műszerekkel, továbbá távvezérléssel szerelték fel, s így az üzemmenetét az erőteleptől távoli irodában is állandóan figyelemmel kísérhetik és szabályozhatják. a legújabb 52 megawattos turbina üzemanyagfogyasztása minden eddiginél gazdaságosabb. egy megawattnyi teljesítményhez alig 3,6 tonna gőzt kell felhasználni, kevesebbet mint a világ legkorszerűbb erőgépeihez. napirendre került a 100 megawattos turbina gyártása, amely már nemcsak az üzemanyagfogyasztás, hanem a teljesítményhez viszonyított súly szempontjából is a világszintet jelenti. /mti/

9.20/a

- 11 -

Rk

bb 21. bővül az ország legrégebbi nyomdája

vid te-lm szf

1963. szeptember 20

huszár gál vándornyomdász, a reformáció kiemelkedő hazai egyénisége alapította az első debreceni nyomdát 1561-ben. a jogfolytonosság révén azóta is fennálló üzem a több mint négy évszázad alatt természetesen sokat fejlődött, többször kapott új épületet. az ország legrégebbi nyomdája, amely alföldi nyomda néven működik, most fejlődésének új szakaszába érkezett, alaposan megfiatalodik, korszerűsödik. ez év tavaszán megkezdték a régi épület mellett kétemeletes új üzemépület építését. harmincnegymillió forint beruházással a jövő év végére készülnek el a munkálatokkal.

a napokban megérkeztek angliából az első új gépek: 11 szedőgép. az új épületbe egyébként összesen 70 könyvkötő és nyomdai gépet állítanak majd be. a debreceni nyomdaüzem ezzel a nagyarányú fejlesztéssel a vidék egyik legkorszerűbb nyomdájává alakul, termelése megháromszorozódik./mti/

--

bb 22. újabb kastélyokat állítanak helyre

vid te-lm szf

1963. szeptember 20.

borsod megye községeiben műemlékként több mint 150 kastélyt tartanak nyilván. egy részüket már helyreállították, s különböző intézményeket helyeztek el bennük. a felsővadászi egykori rákóczi kastélyban például általános iskola működik, a tolcsvai desseffy kastélyt pedig az állami gazdaság dolgozói részére rendezték be klubnak. számos értékes épületet azonban nem gondoztak, s közülük sok tönkrement. most újabb jelentős építészeti és történelmi értéket képviselő kastélyokat állítanak helyre. a borsod megyei tanács tervező irodájának tervei szerint a girincsi egykori dőry kastély 1730-as években épült melléképületeit kétmillió forintos beruházással gyógypedagógiai tanteremmé és foglalkoztató helyiségekké alakítják át. a sátaí fáy kastély a 18. században épült. az utóbbi években magtárnak használták. most négy millió forintos beruházással átépítik, s benne ötven óvodás-korú gyermek részére nevelőotthont rendeznek be. ugyancsak a 18. században épült a ragályi balassa kastély. utolsó gazdája nagy műgyűjtő volt. ő építette be a kastély falába a „mária, magyarország királynéja 1526,, feliratu követ, amely a diósgyőri várból származik. a kastélyt korhűen állítják helyre, s benne a községi tanács és az óvoda kap helyet./mti/

--

9.30/a

- 12 -

KK

bb 23. színes műanyag házak az öntözőgépek számára

vid je-lm ká

1963. szeptember 20.

a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság öntözőgépeszei kora tavasztól az öntözési idény befejezéséig kint laknak a folyók partján, a vízkivételi művek mentén. az idén a korábbi fabódók helyett már műanyagból készült vikendházakba költöztek, ahol kényelmes fekvőhelyek, mosdók, villanyvilágítás szolgálta a munkások kényelmét. az öntözési idény befejezésével megkezdődött a szivattyutelepek bevontatása, és ezzel egyidőben téli szállásra szállítják a nyári lakóhelyeket is. a színes, szétszedhető, parka vikendházakat hajóval, gépkocsival viszik a tetelebe. a jövő évi öntözési idényre már 25 műanyagházat állítanak fel az öntözőművek mentén.mti/

--

bb 24. sikerrel próbálták ki az első hazai ködpermetezőket

vid j-lm ká

1963. szeptember 20.

az új, nagy hatóerejű gyomirtószerrel sokkal hatásosabbak, ha a vegyszer ködszerű állapotban permetezik szét. ilyenkor a védőszer harmatnál finomabb cseppjei tökéletesen bevonják a gyomnövények felületét, s ebben a „fürdőben,, napok alatt ki száradnak, elsorvadnak. a kedvező külföldi tapasztalatok alapján a veszprémi nehézipari kutató intézet és a növényvédelmi szolgálat szakemberei közösen elkészítették az első hazai, ugynevezett aerosol permetezőgépeket. az új berendezések ködszerűvé porlasztják a védőszert.

a tudományos kutatók négy permetező mintapéldányával kísérleteztek, s megállapították, hogy a géptípusok óránként 10 holdon szórják szét a védőszert, teljesítményük nagyobb a régi permetezőkéknél. a köddé porlasztott vegyszerhez ugyanakkor kevesebb víz szükséges, ami a gyakorlatban nagy könnyebbséget jelent.

az új berendezések a sikeres próbák után sorozatgyártásra kerülnek./mti/

--

9.32/a

- 13 -

KK

bb 25. 34 művész 79 alkotása a borsod megyei képzőművészeti kiállításon

vid fm/tné szb fm

1963. szeptember 20.

a borsod megyei képzőművészek az idén is sátoraljajuhelyen rendezik meg hagyományos tárlatukat. a nagyszabású kiállításra 45 festő-, grafikus- és szobrászművész 200 műtárgyat küldött be, amelyeknek nagyrésze az üzemek és termelőszövetkezetek dolgozóinak életét és munkáját mutatja be. a bírálóbizottság döntése alapján 34 művész 79 festménye, grafikája és szobra szerepel majd a kiállításon. a legszebb alkotások szerzőit a sátoraljajuhelyi városi tanács 3000, 2500, illetve 2000 forintos díjjal jutalmazza, amelyeket a kiállítás ünnepélyes megnyitása alkalmából, október 6-án adnak át. a kiállításon a megyei tanács több képet vásárol majd a falusi művelődési otthonok számára. /mti/

--

bb 27. mintegy 58 millió forintot takarítanak meg a Lenin kohászati művek szennyvisztisztítóinak tervezői

i sb/lk szb vg

1963. szeptember 20.

a mélyépítési tervező vállalat mérnökei a Lenin kohászati művek megbízására vizsgálatokat végeztek a gyárban, hogy ellenőrizzék egy régen megtervezett szennyvisztisztítómu adatait. a tervezők azonban a vállalt kötelezettségüknel is gondosabb munkát végeztek és új javaslatokat dolgoztak ki a tisztítás egyszerűsítésére, az építési költségek jelentős csökkentésére.

a régi tervek alapján mintegy 85 millió forintba került volna egy központi biológiai tisztítómu és a hozzá szükséges csatornák építése, mert a gyár összes szennyvizét ennek a telepnek kellett volna feldolgozni. ábrahám ottó, lessenyi gábor és kovács lászló mérnök azonban kimutatta, hogy nem az egész ipartelepnek, hanem csak a legjobban szennyező üzemszereknek a szennyvizét kell tisztítani. elegendő hat kisebb tisztítóberendezés felállítása a legártalmasabb szennyező anyagoknak, többek között a kátránynak és a kohógázpornak az eltávolítására. ezek a berendezések a gyár vízellátási gondjait is jelentősen enyhítik, mert a szennyeződés kivonása után naponta 36 000 köbméter megtisztított vizet adnak majd az ipartelepnek. így a hat kis tisztítómu felszerelésével mintegy 58 millió forintot takarít meg a gyár, mivel nem lesz szükség a központi biológiai telepre. előfordulhat azonban, hogy később egy újabb egyszerű tisztítómuvet is kell építeni, de a megtakarítás még ebben az esetben is eléri majd a 38 millió forintot. /mti/

--

9.40/a

- 14 -

mti

bb 26. családi házakat építenek otp-kölcsönből a cellsdömölki járás cigánylakosai

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 20.

a cellsdömölki járásban sok segítséget kapnak a cigány-családok életkörülményeik megjavításához. közös összefogással elsősorban megfelelő lakásokhoz juttatják őket. több cigánycsalád otp-kölcsönből teremt magának új otthonot. a lakosság bontott anyaggal, társadalmi munkával, a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok fuvarral, a tanácsi dolgozók a tervek elkészítésével segítik a családi házak mielőbbi felépítését. jelenleg cellsdömölkön, csöngén, jánosházán készülnek ilyen lakóépületek. a közös összefogás eredményeként jut például rövidesen kétszoba-konyha összkomfortos lakáshoz cellsdömölkön kolompár józsef és család jánosházán, pedig a 11 gyermekes horváth károly, akinek otp-hitellevelét kezasként a községi tanács elnöke és elnökhelyettese írta alá. /mti/

--

bb 30. gépesített burgonyatermesztés a környei vörös csillag tsz-ben

vid j-lm ká

1963. szeptember 20.

a környei vörös csillag tsz-ben már tavaly sem okozott gondot a burgonya termesztése: ültetéstől ültetésig gépesítették a munkafolyamatokat. az idén még kevesebb a tennivalójuk ezzel a növényvel, gépi kapálásra, gépi töltögetésre már nem volt szükség. a tavaly jól bevált kísérletek alapján ugyanis mind a 155 holdat az 1114-es jelű svájci gyomirtó vegyszerrel kezelték, s az ő földjeik voltak a legszebbek a megyében. most két keletnémet gyártmányu burgonyaszedő-kombájnnal könnyűszerrel takarítja be a krumplit. gépesítették a másik legkényesebb munkafolyamatot, a termés válogatását is. a hazánkban készült géppel étkezési, takarmány és ipari célokra osztályozzák a burgonyát. tíz óra alatt 250-300 mázsát válogatnak, s ezzel 25-30 ember munkáját takarítják meg. a vegszerrel kezelt burgonya egyébként igen jó eredménnyel fizet. rózsafajta, amelynek a szedését most fejezik be, 80 mázsás átlagot adott holdanként, míg a somogyi sárgából 100 mázsára számítanak. /mti/

--

9.50/a

- 15 -

mti

bb 28. napi tíz köbméter rádiumemanációs iszap kolopfürdőről

vid lk szb szf

1963. szeptember 20.

a szolnok megyei tiszasüly mellett, a kolopfürdő-pusztán termelik ki a talajból az ország fürdői részére a gyógyiszapot. az iszaptermelő helyen többszáz évvel ezelőtt tó volt, amely az idők folyamán elsüllyedt. az átlag 8-10 méter mélyről felhozott szikós iszap, nagymennyiségű rádium-bomlási terméket, ugynevezett rádiumemanációt tartalmaz, amely a mozgásszervi bántalmakra gyógyítólag hat.

a kolopfürdői iszappal az ország valamennyi gyógyfürdőjében és egészségügyi intézményében gyógyítanak. az értékes iszappal napi tíz köbmétert hoznak felszínre. /mti/

--

bb 29. szines, mintás, selymes fényű farostlemez is készül már jövőre mohácson

vid lk szb szf

1963. szeptember 20.

a mohácsi farostlemezgyár hatalmas telepén újabb gyáregység képe bontakozik ki. kilencvenhárom millió forintos beruházással felületkezelő üzem építenek, ebben különféle eljárásokkal a jelenleg csupán nyers színben előállított farostlemez szines, mintás felületet, selymes fényt kap majd.

az első szakaszban a lakkos eljárással dolgozó üzemszék épül fel. szocialista szerződésben tett ígéret szerint a komló-i építők szeptember közepére átadták az első munkaterületet a szerelőknek, akik hozzáálltak a kazánház és az új üzem közötti 350 méter hosszú gőztávvezeték szereléséhez. a villamosipari szakemberek ugyancsak birtokba vehették a transzformátorházat, s megkezdték a kábeltek fektetését is. még az ősszel bevonulnak a szerelők a száz méter hosszú, emeletnyi magas lakkozó munkacsarnokba, ahol 12 vagonnyi gépet állítanak fel. jelenleg az óriáscsarnok tetőfödémén dolgoznak. érdekes feladat vár itt a munkaterem világításának kivitelezésére. a fénycsöveket ugyanis a mennyezeti betongerendákba süllyeszti, s üveglap mögé helyezik, hogy a legcsekélyebb porlerakodásnak is elejét vegyék. a pormentes munkahely ugyanis feltétele a farostlemez jóminőségű lakkfestésének. technológiai szerelésre a program szerint november végén adják át a csarnokot, a próbaüzem kezdetét pedig jövő év tavaszára tervezik.

a felületkezelő üzem mielőbbi teljes felépítéséhez fontos népgazdasági érdek fűződik: havi termelési értéke ugyanis csaknem tízmillió forint lesz. /mti/

--

9.55/a

- 16 -

RK

bb 31. tanácsrendelet szolnok megyében a műemlékvédelemről

vid fm/tné-Lm fm

1963. szeptember 20.

az alföldi megyék közül szolnok megyében található aránylag a legtöbb középkori műemlék. az alföld annyi pusztulást átélt vidékén még az árpád-korból is maradtak fenn épületek. megyeszerte láthatók a népi iparművészet emlékei is. karcag határában diszlik a hortobágyihoz hasonló kilenclyuku zádor-híd, továbbá a morgó-csárda épülete, ahol a szegény kunsági népet pártfogoló híres betyárok találtak menedéket. kengyelen egy vinarvert szélmalom emlékeztet a régi mesterekre.

a megyei tanács elhatározta, hogy rendeletben szabályozza a műemlékjellegű épületek, a történeti, tudományos és művészeti szempontból értékes épületek, épületrészek, valamint parkok védelmét. /mti/

--

bb 32. őszi „jégzajlás”, a szolnoki tiszán - a cukorgyár és a papirgyár szennyvize okozza a „téli”, látványt

vid lk-Lm szf

1963. szeptember 20.

mostanában sok járókelő lepődik meg, amikor a szolnoki cukorgyárral szomszédos kiserdőből kiérve megpillantja a tiszát. az első pillanatban hatalmas jégtáblákat lát uszni a folyón.

a látvány a koratavaszi jégzajláshoz hasonlít. a „csodát”, a cukorgyár szennyvizlefolyója okozza. az üzemből naponta több ezer köbméter, erősen meszes víz folyik a tiszába. a cukorgyári szennyvíz a kiömlőhelyen egyesül a papirgyár különböző vegyianyagokkal telített szennyvizével. a kétféle szennyvizből fehér anyag képződik és kisebb-nagyobb foltokban uszik tovább. a két part között még teljes erővel pompázik a természet, a víz hátán pedig mintha jégtáblák sodródának. a környezethez nem illő látvány kedvenc témája lett a fotósoknak. /mti/

--

10.05/gy

- 17 -

RK

bb 33. az indonéz parlamenti küldöttség megkoszorúzza a magyar hősök emlékművét

t bc/tr-lm hk

1963. szeptember 20.

az indonéz köztársaság ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testületének és parlamentjének küldöttsége, amelyet dr. ali sastroamidjojo miniszter, az ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testület alelnöke vezet, pénteken délelőtt a hősök terén megkoszorúzza a magyar hősi emlékművet. a koszorúzásnál jelen voltak a fővárosi tanács, a külügyminisztérium, a honvédelmi minisztérium képviselői, valamint sarino mangunpranoto, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 34. a lotto nyerőszámai

gk-lm hk

1963. szeptember 20.

a sportfogadási és lotto igazgatóság tájékoztatása szerint pétfürdőn, a szabadtéri színpadon megtartott lotto-sorsoláson, a 38. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

39, 50, 72, 75, 81.

/mti/

--

bb 35. chilei parlamenti küldöttség érkezett hazánkba

tr-lm

1963. szeptember 20.

az interparlamentáris unió magyar csoportjának meghívására a belgrádi konferenciáról chilei parlamenti képviselők látogattak hazánkba. a küldöttség tagjai j. bulnes és h. zepeda képviselők. /mti/

--

11.42/- szb

-18-

PK

bb 36. az országgyűlés elnöke fogadta az indonéz parlamenti küldöttséget

t bc/gk szb fm

1963. szeptember 20.

vass istvánné, az országgyűlés elnöke pénteken délelőtt az országgházban fogadta az indonéz köztársaság ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testületének és parlamentjének küldöttségét, élén dr. ali sastroamidjojo miniszterrel, az ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testület alelnökével.

a szívélyes, baráti légkörben lezajlott látogatáson jelen volt dr. beresztóczy miklós és polyák jános, az országgyűlés alelnökei, szarka károly külügyminiszterhelyettes, az országgyűlés tisztikarának több tagja, garai róbert, a magyar népköztársaság dzsakartai nagykövete, valamint sarino mangunpranoto, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 37. elindult a magyar lovascsapat a pardubicei nemzetközi lovas gát- és akadályversenyre

i cs/j-lm ká

1963. szeptember 20.

a csehszlovákiai pardubicében az idén október 6-13 között rendezik meg a szocialista országok lovasainak hagyományos nemzetközi gát- és akadályversenyét. a vendéglátó csapaton kívül bulgária, Lengyelország, Magyarország, a német demokratikus köztársaság és a szovjetunió csapata mérkőzik a versenysorozaton. a 16 tagú magyar lovascsapat dr. várady jenő, a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési főosztálya igazgatóhelyettesének vezetésével pénteken dunakeszi-alagról indult utnak pardubicéba. /mti/

--

bb 38. elutazott a niger köztársaság kormányküldöttsége

k sl-lm vg

1963. szeptember 20.

a niger köztársaság kormánydelegációjának tagjai - mamadou maïda földművelésügyi miniszter és kabo ibra egészségügyi miniszter, - akik incze jenő külkereskedelmi miniszter meghívására érkeztek hazánkba, pénteken elutaztak Magyarországról. a küldöttséget a ferihegyi-repülőtéren bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető tisztviselője búcsúztatta. /mti/

--

13.20/a

- 19 -

PK

bb 39. fotofelszerelési kiállítás nyílt az ofotért engels téri mintatermében

t tó/tm-lm vg

1963. szeptember 20.

az ofotért kiállításon mutatja be, hogy milyen felszerelési cikkekkal és fotoanyagokkal segíti az amatőröket. az utóbbi időben több olyan új cikk került, vagy kerül a közeljövőben forgalomba, amelyeket régen keresnek a fotoamatőrök. több új cikkel gazdagodott az amatőrfilm-készülékek választéka. az ofotért-nak sikerült vásárolnia 100 darab pentaflex 8 típusu gumioptikás filmfelvevőgépet, amelyekre máris felvesznek előjegyzést a szaküzletekben. az ára tartozékokkal együtt 7 600 forint lesz, de otp hitellevélre is kapható. új fényképezőgép a 16 milliméteres filmmel dolgozó stereomikroma is. két különböző típusu vetítőkészülékkel is bővült a választék. újdonság még az igen olcsó lengyel gyártmányu alfa nevű, valamint a szovjet gyártmányu zenit m.3. jelű gyorsfelhúzó, kisfilmes gép.

a kiállítás pénteki megnyitása alkalmából bejelentette az ofotért igazgatója, hogy régen fennálló ár-aránytalanságot szüntették meg azzal, hogy az eddig 80 forintért kapható színes dia-film árát 50 forintra csökkentették, ugyanakkor a színes negatív-film ára 31 forintról 40 forintra emelkedett.

a kiállítás október 5-éig naponta 11-19 óra között tekinthető meg./mti/

--

embargo 20.00 óráig !!!

bb 40. dobi istván üdvözlő távirata ghana nemzeti ünnepe alkalmából

gk-lm hk

1963. szeptember 20.

dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait dr. kwame nkrumahnak, a ghana köztársaság elnökének születésnapja, ghana nemzeti alapítójának napja alkalmából./mti/

--

13.27/a

- 20 -

mti

bb 41. időjárásjelentés

gk-lm

1963. szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. szeptember 20-án, pénteken 13 órakor:

a nappali felmelegedés mérséklődik

a skandinávia felett kialakuló anticiklon az utóbbi 24 óra folyamán igen megerősödött, és kiterjedt. közép-európában délnyugati széllel nedves földközi-tengeri eredetű levegő áramlik záporok, zivatarok kíséretében.

hazánkban általában 9-11, a reggeli órákban erősen ködös területeken csak 7-8 órán át sütött a nap. esőt sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet napközben 26-30 fokig emelkedett, ma hajnalban általában 11-15, az északkeleti határszélen 9-10 fokig hűlt le a levegő.

ma délelőtt az ország több vidékén erősebb felhősödés következett be.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 20.8 fok volt, 4.4 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon 21 fok.

várható időjárás szombat estig: felhős idő. néhány helyen eső, zivatar. a nappali felmelegedés mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 22-26 fok között.

/mti/ a duna vízállása budapestnél 333 centiméter.

--

13.30/a

- 21 -

mti

bb. 44. tovább növelik a választott tanácsi szervek szerepét és önállóságát - biztosítják a főváros téli ellátását - ülést tartott a fővárosi tanács

t ms/hi/lk szb fm

1963. szeptember 20.

a fővárosi tanács pénteken az újvárosháza nagytermében ülést tartott. a tanácskozáson résztvett és az elnökségben foglalt helyet Gáspár Sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára.

a tanácsülés első napirendi pontjaként Sarlós István, a végrehajtó-bizottság elnöke előterjesztette a tanácsi demokrácia fejlesztéséről, a vezetés színvonalának emeléséről szóló irányelveket. az előterjesztés, amely a 8. pártkongresszus utmutatásai alapján - a budapesti pártbizottság észrevételeit figyelembe véve - elemezte a tanácsok munkáját, többek között megállapította: az utóbbi években kialakult kedvező politikai légkör, népi államrendszerünk erősödése indokoltá teszi, hogy egyúttal a szocialista demokrácia kiterjesztésében is további előrehaladást érjünk el. a néptömegeknek ez az igénye valamennyi vezető testülettel és minden egyes társadalmi szervezettel szemben egyre erőteljesebben nyilvánul meg.

a budapesti tanácsok a választás során szakmailag és politikailag tovább erősödtek, a színvonalasabb munka feltételei javultak, s a tanácsok irányító és ellenőrző tevékenysége is észrevehetően fejlődik. mégis további előrehaladásra van szükség ezen a téren, s amint az irányelvek javasolják, el kell érni, hogy a budapesti tanácsok vezető és irányító feladataik végzése közben egységes gyakorlat alapján járjanak el.

az irányelvek hangsúlyozzák: tovább kell erősíteni államunk demokratikus vonásait, növelni a választott tanácsi szervek szerepét és önállóságát, fokozni a lakosság széles rétegeinek részvételét a társadalom igazgatásában a közügyek intézésében. az igazgatási szervek munkájában fejleszteni kell a demokratikus vonásokat, emelni a vezetés színvonalát, s az irányítás, az ellenőrzés javításával, a szaktudás, hozzáértés fokozásával harcolni kell a helyenként még meglévő bürokrácia ellen. s végezetül: következetesen meg kell valósítani a párt és a kormány politikáját, a távlati tervek és a napi feladatok maradéktalan végrehajtásával.

a kitűzött feladatok sikeres megoldásához az irányelvek a tanácsi munka minden ágára kiterjedő, részletes programot adnak. a tanácsok, az állandó bizottságok és a tanácsstagok munkájával kapcsolatban például az előterjesztés szerint a tanácsok irányító tevékenységének fejlesztésére, a választott testületek szerepének növelésére van mindenekelőtt szükség.

/folyt.köv./
14.05/a

- 22 -

Mk

bb 44. /tovább növelik... 1. folyt./- szb á

biztosítani kell, hogy a tanácsok, mint a legmagasabbrendű helyi államhatalmi szervek teljes mértékben betöltsék hivatásukat. fokozni kell a tanácsi demokráciát, s nagyobb lehetőséget biztosítani a tanács szerveinek és tagjainak a döntések széleskörű előkészítésére és meghatározására. az irányelvek javasolják például, hogy a községfejlesztési tervjavaslat végleges kialakításánál az eddiginél fokozottabb mértékben vegyék figyelembe az állandó bizottságok, tanácsstagok véleményét.

a tanácsok tömegszervezeti jellege erősítésének, államhatalmi funkciójuk hatékonyabb érvényesülésének elengedhetetlen feltétele, hogy működésükhöz a lakosság minél nagyobb tömegétől teljes támogatást kapjanak. szükség van a fővárosi és a kerületi állandó bizottságok, valamint az ugyanazon tanácsokhoz tartozó állandó bizottságok tevékenységének nagyobbfokú összehangolására, s a tanácsok tömegbázisának szélesítése végett - elsősorban szakemberekkel - növelni kell az állandó bizottságok aktivistáinak számát. az irányelvek előírják azt is, hogy a lakosságot közvetlenül érintő, jelentősebb tanácsi rendelettervezeteket az állandó bizottságok, tanácsstagok előzetesen - beszámolókon, lakóbizottsági értekezleteken - vitassák meg az érdekeltekkel.

a végrehajtóbizottság munkájával kapcsolatban az irányelvek szükségesnek tartják, hogy egyes fontosabb szakkérdések - például távlati fejlesztési tervek, nagyobb beruházások - megvizsgálására, az ezzel összefüggő javaslatok kidolgozására esetenként hozzanak létre államigazgatási dolgozókból és meghívott szakemberekből alakított komplex bizottságokat, s a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága mellett létesítsenek szakemberekből álló műszaki tanácsadó testületet. meg kell vizsgálni azt is, hogy fejlődésünk jelenlegi szakaszán mely ügyekben lehetne az állandó bizottságokat hatósági jogkörrel felruházni. például iparrendelő kiadása, adóelengedés, szociális segélyezés, stb. a fővárosi tanács végrehajtóbizottságára hárul majd a feladat, hogy ezzel kapcsolatban megfelelő javaslatot terjesszen az illetékes szervek elé. felhívják az irányelvek a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának figyelmét arra is, hogy a kerületi tanácsok és végrehajtó bizottságok javaslatait, kezdeményezéseit, bírálatait az eddiginél jobban érvényesítse a fővárosi szervek munkájában. fokozatosan mentesíteni kell a fővárosi szerveket az operatív teendők végzése alól, s meg kell vizsgálni, milyen további feladatok lehet a kerületi tanácsok hatáskörébe utalni. ebből a célból a következő években a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága saját hatáskörében tesz intézkedéseket.

/folyt.köv./

14.20/a

- 23 -

Mk

bb 44. /tovább növelik... 2. folyt./- szb

a szakigazgatási szervek munkájában is lényegesen előrehaladást kell elérni - mutatnak rá az irányelvek, a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok szakigazgatási szerveinek tevékenységében erősíteni kell a demokratikus vonásokat, s leküzdeni az igazgatási munkában megnyilvánuló bürokratikus szemléletet, különösen a házkezelési szervek, az igazgatási, a lakásügyi és az építésügyi osztályok munkájában tapasztalható időnként fásultság, nem egyszer bizonytalankodás, ezt részben az olyan jogszabályok is előidézik, amelyeknek egyes rendelkezései már nem felelnek meg az élet követelményeinek, s emiatt az állami és az egyéni érdekek gyakran szembekerülnek egymással, a szakigazgatási szervek ezeket a jelenségeket állandóan kísérik figyelemmel, s szükség esetén a felsőbb fórumoknál sürgezzék a problémák megoldását.

az irányelvek a tanácsok és a tömegszervezetek együttműködésére is számos utmutatást tartalmaznak, javasolják például, hogy az állandó bizottságok a hazafias népfronttal és a tömegszervezetekkel készítsenek elő közös akciókat, végezzenek közös ellenőrzéseket, gyűjtsék össze a lakosság javaslatait a legsürgetőbb helyi feladatok megoldására, szervezzenek a lakóterületen a helyi fejlesztési tervek kialakítását elősegítő közös vitákat, tanácskozásokat, az irányelvek végezetül felhívják a tanácsok figyelmét: gondoskodjanak arról, hogy jóváhagyott terveiket, fontosabb határozataikat a tömegszervezetek is minél részletesebben megismerjék.

/folyt.köv./

bb 47. huszadik közös vetés a hazánkban elsőnek alakult sarkadi lenin tsz-ben

vid j szb ká

1963. szeptember 20.

a hazánkban elsőnek alakult sarkad-feketeéri lenin tsz tagjai szinte kivétel nélkül a határban dolgoznak, asszonyok és leányok törlik a kukoricát, szedik, fejelik és tisztítják a bő termést adó cukorrépat, a gépjárművek és a lófogatok hajnaltól este 10-11 óráig szállítják a betakarított terményt rendeltetési helyére, kukoricából 35-40 mázsás átlagtermést törnek, cukorrépájuk pedig 180-200 mázsájával fizet holdanként, a traktorok éjjel-nappal készítik a jó magágyat, s vetik az őszi kalászosokat, hazánk legöregebb termelőszövetkezetében egyébként most huszadszor vetnek közösen.

a lenin tsz tagjai elhatározták, hogy október 20-ig befejezik az őszi kalászosok vetését, október utolsó napjáig pedig betakarítják a kapásnövények termését. /mti/

14.32/a

- 24 -

PK

bb 42. a spanyol hazafiak megsegítésére: 5.135.084 forintért vásárolt népünk bélyeget - ülést tartott a „szolidaritási bizottság a spanyol népért,,

t di/gk-lm fm

1963. szeptember 20.

pénteken a szakszervezetek országos tanácsának székházában kibővített ülést tartott a spanyol nép támogatására alakult szolidaritási bizottság, kádas istvánnak, a szot nemzetközi kapcsolatok osztálya vezetőjének megnyitóját után gábor istván, a bizottság titkára összegezte az eddigi eredményeket, s ismertette a további feladatokat.

a szolidaritási akció első három hónapjának mérlege népünk politikai érettségéről tanuskodik, a városok és falvak lakói őszinte felháborodással bélyegezték meg a fasiszta francia rendszer terrorját, a haladó erők üldözését, a politikai foglyok megkínzását, gyűléseket tartottak az üzemekben, a vállalatoknál, a hivatalokban, az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben, valamint a fegyveres erők egységeinél, az eseménysorozat részvevői messzehangzóan követelték: szabadságot a spanyol népnek! ennek a gondolatnak jegyében íródtak azok a levelek és táviratok is, amelyek a szolidaritási bizottság és a szot címére érkeztek, a szerszám- és gépelem gyár dolgozói így öntötték formába gondolataikat: „együttérzésünket fejezzük ki a hős spanyol néppel, amely évtizedek óta bátran harcol szabadságjogaiért, az emberi együttérzés hangján szólunk: emberhez méltó életet az elnyomottaknak, a chinoin gyógyszer- és vegyszeti termékek gyárából érkezett levélen 2000, a landler jeno gépjárműjavítóén 1450 aláírás pecsételte meg a dolgozók követelését.

a segítőkészség erkölcsi megnyilvánulásain kívül népünk anyagi hozzájárulással is tanujelét adta szolidaritásának, az akció programjában kibocsátott bélyegek sokhelyütt már az első napokban elfogytak, s szerte az országban megkezdődtek a befizetések a szolidaritási bizottság 909.909 számú csekkszámlijára, a bélyegek árából 5.135.084 forint gyűlt össze a spanyol hazafiak megsegítésére, a csekkszámján pedig 337.698 forintot juttattak el a jó ügy támogatására, a befizetett összegek általában 10 és 100 forint között váltakoznak, de volt már 500, illetve 2 000 forintos egyéni adomány is, kontna istván művészettörténész alberto sánchez spanyol szobrászművészről készült könyvének teljes tiszteletdíját, - 5125 forintot - a spanyol nép javára ajánlotta fel, a népünk önzetlen segítőkészségének jóvoltából összegyűlt összegből eddig 3.3 millió forintot bocsátottak a spanyol hazafiak prágában tevékenykedő bizottságának rendelkezésére.

/folyt.köv./
14.40/a

- 25 -

PK

bb 42. /a spanyol hazafiak...1.folyt./-lm

Gábor István a továbbiakban, a spanyol hazafiak és a szolidaritási bizottság nevében, köszönetet mondott mindenkinek, aki forintjaival, vagy munkájával eddig is hozzájárult az akció sikeréhez, majd a tennivalókkal foglalkozott.

A spanyol nép szabadságharcának támogatásában a szolidaritási bizottság a jövőben is számít népünk anyagi támogatására. emléklapot bocsát ki, amelyet megküld majd mindazoknak a személyeknek és szervezeteknek, akiktől, illetve amelyektől befizetések érkeznek a 909.909-es csekkszámára. a szolidaritás gondolatának ébren tartására novemberben kiállítást rendeznek budapesti a spanyol nép antifasiszta harcáról és az ezt segítő világméretű összefogásról. a gyűjteményt a szot két-két budapesti, illetve vidéki szakszervezeti művelődési otthonban is bemutatja.

Ezután Kádas István számolt be arról, hogy a közelmúltban a szot titkársága is foglalkozott a szolidaritási akcióval. örömmel állapította meg, hogy a magyar szervezett munkások becsülettel teljesítik internacionalista kötelezettségüket. elmondta, hogy szükségesnek tartja a gyűjtés folytatását, s nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy a dolgozók gyorsan értesüljenek a spanyol szabadságharc legfrissebb eseményeiről. a szolidaritás gondolatának jegyében működvelő együttesek és hivatásos művészek részvételével, egész sor előadást, irodalmi műsort, stb. rendeznek szerte az országban./mti/

--

bb 43. magyar fodrászok a stuttgarti fodrász európa-bajnokságon

te-lm vg

1963. szeptember 20.

A nyugat-németországi stuttgartban szeptember 15-én és 16-án rendezték meg 16 európai ország 170 legjobb fodrászának részvételével a fodrász európa-bajnokságot. a nagyszabású nemzetközi versenyen a magyar fodrász klub - amely soraiban egyesíti az állami, szövetkezeti és magán kisiparos fodrászokat - ezúttal első ízben vett részt hivatalosan mint a nemzetközi fodrász szövetség tagja.

A stuttgartban járt 30 fodrász pénteken érkezett haza és vezetőjük, Pozsgás Gyula, a fodrász klub titkára elmondta, hogy a magyarok megállták helyüket. a versenyen résztvett 7 versenyzőnk közül a férfifodrászatban Gyözü Zoltán 5. lett, a női fodrászatban pedig Tárnoki László ugyancsak az 5. helyet szerezte meg. eredményük annál inkább értékes és figyelemreméltó, mert a férfi számokban 98-an, a női számokban pedig 70-en indultak.

/folyt.köv./
14.50/a

- 26 -

PK

bb 43. /magyar fodrászok...1. folyt./lm

Az európa-bajnokságot a férfi fodrászatban angol, a női fodrászatban pedig nyugat-német versenyző nyerte. a magyar fodrászok elismerését jelenti, hogy a díjkiosztó ünnepségen a nemzetközi fodrász szövetség vezetői felkérték magyarországot az 1965. évi fodrász európa-bajnokság megrendezésére./mti/

--

bb 48. huszonöt-negyven óra helyett 30 perc alatt mossa a vasuti kocsit az új mosóberendezés - pénteken helyezték üzembe a dunakeszi járműjavítóban

1 hjb/gk-lm vg

1963. szeptember 20.

A dunakeszi járműjavítóban a vasuti személykocsikat eddig kézi erővel tisztították, a munka körülbelül 25-40 órát vett igénybe, - a kocsitípustól függően.

A dunakeszi járműjavító vállalat a vasutervező szerkesztése alapján egy új típusu kocsimosó berendezést gyártott. nyolc műanyagszállal bevont henger fonja körül a vasuti személykocsit, az első henger „viszi rá”, a különleges tisztítószert, a többi mossa, s leöblíti. az egész művelet mindössze fél óra hosszat tart. a berendezést pénteken adták át rendeltetésének, s ezzel egy nehéz fizikai munkafázist sikerült kiküszöbölni.

Készülnek már a pályaudvari kocsimosó berendezések tervei is. az elgondolások szerint a jövőben minden nagyobb pályaudvaron és állomáson lesz kocsimosó, s lehetőleg minden út után nemcsak a kocsit ablakait, hanem az egész kocsit is tisztítják./mti/

--

bb 51. a versbarátok körének kecskeméti klubdelutánja

1 bi/tr-lm fm

1963. szeptember 20.

A magvető könyvkiadó szeptember 21-én, szombaton délután a versbarátok körének kecskeméti tagjai számára klubdelután rendez a tit kecskeméti helyiségében. a műsoros délutánon három fiatal budapesti költővel ismerkednek meg a kecskeméti verskedvelők./mti/

--

15.20/n

-27-

1540

2015

bb 45. hazánkba érkezett ion ghimesan, a román kulturális kapcsolatok intézetének igazgatója

i bi/tr szb fm

1963. szeptember 20.

ion ghimesan, a román kulturális kapcsolatok intézetének igazgatója pénteken budapestre érkezett. a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként 10 napot tölt hazánkban. /mti/

--

bb 46. nagyüzemi gyümölcsös és szőlőtelepítésekkel alapozzák meg a gyengébb termelőszövetkezetek fejlődését csongrádban - ülést tartott a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága vid j szb ká

1963. szeptember 20.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának pénteki ülésén a gyengébben gazdálkodó termelőszövetkezetek fejlesztéséről tanácskoztak. sas béla, a vb mezőgazdasági osztályának vezetője beszámolójában arról szólt, milyen intézkedésekkel segítik azt a 30 fiatal közös gazdaságot, amelyek kedvezőtlen adottságaik miatt nem érnek el kellő eredményt. e szövetkezetek zöme a szegedi járás rosszul termő homoki tájain gazdálkodik. ennek a vidéknek azonban szinte kimeríthetetlen tartaléka éppen a homokban rejlik, amit többféleképpen hasznosítanak. egyrészt nagyüzemi gyümölcsös és szőlőtelepítésekkel alapozzák meg a gyengébb szövetkezetek fejlődését, másrészt öntözőtelepek építésével virágzó kulturákat hoznak létre az aszályos földeken. ezenkívül termővé teszik a gyenge minőségű, szikes talajokat. már az idén megkezdték 2 300 holdnyi területen a szőlő- és gyümölcsöstelepítéseket, 1 200 holdon pedig az öntözőrendszerek építését.

a megyei szervek tervszerű támogatásán kívül hathatós az a segítség is, amit a régi, jól gazdálkodó szövetkezetek nyújtanak. a Mindszenti tiszavirág, a csongrádi tiszta, a makói József Attila és a szegedi felszabadulás tsz - amelyek egyetemi vagy technikai végzettséggel s nagy gyakorlattal rendelkező szakember-gárdával rendelkeznek vállalták a szomszédos, kevésbé eredményesen gazdálkodó szövetkezetek irányítását is. ugyancsak jelentős segítség a tájkulturák továbbfejlesztése. a gabona- és kukorica-területet elsősorban a tiszántúli fekete földeken növelik, szentes közvetlen környéke: csanytelek és Mindszenti határa az ország nagy „zöldes kertje”, lesz, a fűszerpaprika mindinkább szeged köré összpontosul, a gyorsan növekvő hagymakörzet pedig a makói határból szorít ki egyes növényféléseket. /mti/

--

15.26/n

-28-

MTI Zolt

bb 49. hétfőn nyílik a 4. hegesztéstechnikai konferencia - sajtótájékoztató a hegesztő-napok eseményeiről

t/sl/lk/m/vg

1963. szeptember 20.

Kovács István, a kohó és gépipari miniszter első helyettese pénteken tájékoztatta az újságírókat a szeptember 23-án kezdődő hegesztő-napok eseményeiről.

elmondotta, hogy a szocialista országok és több nyugati állam szakembereinek közreműködésével hétfőn a technika házában megnyílik a 4. hegesztéstechnikai konferencia, ahol 37 előadás hangzik el a legújabb hegesztéstechnológiai módszerekről és az ezekkel összefüggő szerkesztési, tervezési kérdésekről. ugyanakkor a vasas sporttelep pasaréti uti klubhelyiségében 13 napos kiállítást rendeznek, hogy az érdeklődők legszélesebb rétegét is tájékoztassák a hegesztés új utjairól.

a konferencia és a kiállítás gazdasági fejlődésünk szempontjából igen jelentős, mert a hegesztés technikája világszerte gyors ütemben halad előre, s ezzel a fejlődéssel eddig nem tudunk lépést tartani. a német demokratikus köztársaságban például a hengerelt acélok 56 százalékát már nem szegecseteléssel, hanem hegesztéssel dolgozzák fel készáruvá, nálunk ez az arány alig 24 százalék, a Szovjetunióban a hegesztési módszerek egyharmada már a legkorszerűbb eljárások közé tartozik, mi még nagyrészt a régi módszereket alkalmazzuk, a hegesztési munkáknak alig több mint három százalékánál vezetjük be az új, tökéletes és gazdaságos technológiákat. több üzemünkben, mint például a Ganz-mávg-ban, a Wilhelm Pieck vagon és gépgyárban, a magyar hajó és darugyárban a legutóbbi időben már jelentős sikereket értek el, s új módszereiket valamennyi, a kiállítást megtekintő érdeklődő rendelkezésére bocsátják.

a kiállítást szeptember 23-tól október 5-ig minden nap délelőtt 10 órától este 6-ig tartják nyitva a vasas sporttelep pasaréti ut 13-15 szám alatti klubhelyiségében. /mti/

--

bb 50. budapesten tartja 4. konferenciáját az építők szakszervezeteinek nemzetközi szövetsége

k sb/tm/m/vg

1963. szeptember 20.

az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezeteinek nemzetközi szövetsége szeptember 24-től 28-ig budapesten rendezi meg 4. nemzetközi konferenciáját. az ötnapos tanácskozásra több mint 60 ország építőinek szakszervezete küldi el képviselőit, hogy az 5. szakszervezeti világkongresszus határozatainak alapján megbeszéljék a legfontosabb feladatokat.

/folyt.köv./
15.26/n

-29-

MTI Zolt

bb 50. /budapesten ... 1. folyt./ m

a nemzetközi konferencia alkalmából már megérkezett budapestre veikkó porkkala, az építők szakszervezetei nemzetközi szövetségének főtitkára. a külföldi küldöttségekből eddig hat ország építőipari szakszervezetének képviselői érkeztek meg már magyarországra. a vendégeket a magyar építők szakszervezetének elnökségi tagjai fogadták. /mti/

---

bb 52. az országgyűlés elnöke ebédet adott az indonéz parlamenti küldöttség tiszteletére

t bc/tm/m/sr

1963. szeptember 20.

vass istvánné, az országgyűlés elnöke pénteken a városligeti Gundel étteremben ebédet adott az indonéz köztársaság ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testülete és parlamentje küldöttségének tiszteletére, amely dr. ali sastroamidjojo miniszter, az ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testület alelnöke vezetésével ellátogatott hazánkba.

részvett az ebéden dr. beresztóczy miklós és polják jános, az országgyűlés alelnökei, szarka károly külügyminiszter-helyettes, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára az országgyűlés tisztikarának több tagja, garai róbert, a magyar népköztársaság dzsakartai nagykövete, valamint sarino mangunpranoto, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete.

a közvetlen baráti légkörű ebéden vass istvánné és dr. ali sastroamidjojo pohárköszöntőt mondott. /mti/

---

bb 53. dr. halász páál elvtársnak

m/la

1963. szeptember 20.

a párt régi tagjának, a pécsi tudományegyetem tanszékvezető tanárának hamvasztás előtti búcsúztatása szeptember 23.-án, hétfőn fél kettőkor lesz a pécsi temetőben. /mti/

15.116.03/n

-30-

1005 L. L. L.

bb 54. megjött a mogyoródi kései paradicsom

i n.j./nné/m/ká

1963. szeptember 20.

a nagyvásártelpre pénteken reggel 68 vagon és 278 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: nyolc vagon étkezési burgonya, három vagon fejeskáposzta, egy vagon kelkáposzta, három vagon vegyes zöldsáru, nyolc vagon zöld- és fehérpaprika, két vagon paradicsom, egy vagon vegyes zöldsáru, három vagon főzőtök, 13 vagon alma, egy vagon körte, hat vagon szilva, három vagon szőlő, három vagon vegyes gyümölcs, egy vagon görögdinnye, egy vagon dió, négy vagon tojás, egy vagon vágott baromfi és hat vagon citrom.

mogoród község pénteken megkezdte fő termékének a kései paradicsomnak szállítását. a közepes nagyságu, sima, sötétpiros paradicsom különként 2-2.50 forintért került forgalomba. az első osztályu ella burgonyát különként 1.80, a második osztályut 1.60 forintért árusították. /mti/

---

bb 55. a nagy falelemek gyártásának korszerűsítéséről tárgyalt a kgst építőanyagipari szekciója

k sb/tm/m/vg

1963. szeptember 20.

a kgst építőipari állandó bizottságának építőanyagipari szekciója ötnapos tanácskozást tartott volgográdban. a megbeszélésen bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, mongólia, a német demokratikus köztársaság, románia és a szovjetunió képviselői vettek részt. megbeszéltek a könnyű- és sejtbetonból előállított nagy falelemek, az azbeszt-cement termékek és az ásványgyapot termelésének fejlesztésével összefüggő feladatokat. megvitatták a tagországok cementipara és a tudományos kutatás szorosabb együttműködésével foglalkozó kérdéseket és a legfontosabb építőanyagok szabványosításának teendőit. a tanácskozás végül elfogadta a szekció 1964 évi munkatervét. /mti/

---

bb 56. október elején kezdődnek a megyei könyvhetek - 50 millió forint értékű könyv a falvaknak

i kz/m/ie

1963. szeptember 20.

a szövetkezetek országos szövetsége az idén immár harmadszor rendezi meg az őszi megyei könyvheteket. /folyt.köv./

16.25/szb

1005 L. L. L.

-31-

bb 56. /október elején ... 1. folyt./ m

a falu e nagyjelentőségű kulturális eseményéről pénteken gombos pál, a szóvosz főosztályvezetője tájékoztatta a sajtó képviselőit.

a megyei könyvhetek eseményei ez alkalommal is október-november hónapban zajlanak le. az elmúlt hetekben 50 millió forint értékűre töltődött fel a vidéki hálózat könyvkészlete. az állandó könyvesboltok és a csaknem 8.000 bizonyos, illetve társadalmi könyvtérjesztő mellett az ünnepi könyvhetek időtartamára 18.000 földművelésszövetkezeti bolt is bekapcsolódik a könyvárusításba. az ország minden községében - a legkisebb településeken is - megrendezik az ugynevezett házról-házra árusítási akciót. a cél az, hogy minden falusi házba eljusson a könyv. szerte az országban „könyvbarát vasárnapokat”, „író-olvasó találkozókat”, szak-könyvankétokat, irodalmi tárgyú szellemi vetélkedőket, ifjúsági irodalmi rendezvényeket, könyvkiállításokat szerveznek mintegy 50 fővárosi és ennél lényegesen több vidéki író találkozik majd olvasóival. darvas józsef szentesre, urbán ernő kiskunfélegyházára, tamási áron kiskörösre, szabó pál bács megyébe látogat el. /mti/

...-

bb 57. személyszállításra alakítják át a bakonyi kisvasutat - új turistaszálló és több más érdekes terv a bakony idegenforgalmának fejlesztésére

vid/te/m/szf

1963. szeptember 20.

a bakonyi intéző bizottság pénteken veszprémben megvizsgálta az alakulása óta végzett munkát és kitűzte jövő évi feladatait. az ülésen részt vett pap jános belügyminiszter, az intézőbizottság elnöke, balassa gyula földművelésügyi miniszterhelyettes, római rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes és dr. vitéz andrás, az országos idegenforgalmi tanács főtitkára.

az intézőbizottság beszámolóját borsi lőrinc alelnök terjesztette elő. elmondotta, hogy az idén jó eredményeket értek el a bakony hegység üdülő- és kirándulóközpontjainak fejlesztésében. városládön diákiüdülőnek rendezték be a volt iglauer kastélyt és az épület mellett 11 kis műanyag üdülőházat is felállítottak. ez a 100 személyt befogadó új üdülő már megnyílt. a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal átvette és turistaszállóvá alakítja át a dudari szénbánya 60 ágyas munkásszállóját.

/folyt.köv./
16.25/n

-32-

16.25/n

bb 57. /személyszállításra ... 1. folyt./ m

a szálló a bakonyi turistaszállót egyik központja lesz. a festői odvaskő környékén új csárdát rendeznek be. a hozzátartozó sáttortábor építése is befejezéshez közeledik. egyúttal rendbehozzák a közeli kilátót és parkirozóhelyet bocsátanak a gépkocsival érkező turisták rendelkezésére.

az intézőbizottság javaslatára megkezdték a bakony hegységen át húzódó, 40 kilométer hosszú ipari kisvasut részleges felújítását. a városládótól franciavágás községig közlekedtetni majd, ezzel a vasuton személykocsikat közlekedtetni majd, ezzel a kisvasutat a bakonyi idegenforgalom szolgálatába állítják. a tervek szerint a legfestőbb vidékeken három megállóhelyet jelölnek ki. bakonybéli új turistaszálló épül, amelynek terveit társadalmi munkával készítették el a veszprém megyei tanácsi tervező intézet mérnökei. a korszerű épületben 60 személyt helyezhetnek el. sáttortábor terveznek a festői gercesse és cuna-völgybe. bővítik a veszprémi campinget is. kardosréten betyárcsárdát rendeznek be, a cseszneki várral szemben levő utkanyarba pedig kilátó-presszó építését tervezik.

az intézőbizottság ezután bartha lászlóné személyében megválasztotta függetlenített titkárát. /mti/

...-

bb 58. „gótikus festmények magyarországon”, ferenczy károly monográfiája - új képzőművészeti albumok

i tf/tm/m/fm

1963. szeptember 20.

a képzőművészeti alap kiadó vállalatánál az év hátralévő részében gazdag könyvtermés várható. a napokban készült el az ősz kiadványok két legszebb darabja.

a nemrég indított régi magyar művészet-sorozatban - a 19. és a 20. századi magyar festészetről írt tanulmányok után most radocsay dénes gótikus festmények magyarországon című művészettörténeti szakmunkáját adták ki. a kötet a középkori magyarországi gótikus táblaképeinek emlékeit mutatja be, amelyeknek többségét a törökök által meg nem szállt északi területek templomai őrizték meg. az ország középső vidékéről származó gótikus festményeink sajnos teljes egészében elpusztultak, a nyugati határszélnél is mindössze néhány szörványos emlékünk maradt fenn. viszont számos darabból álló táblakép-csoport képviseli a reprezentatív összeállításhoz szükséges erdélyi hajdani festőtörekvéseket. a 15. századi, nagyértékű remekait jelenleg a budapesti szépművészeti múzeumban és az esztergomi keresztény múzeumban őrzik.

/folyt.köv./
16.46/n

-33-

16.46/n

bb 58. /,,gótikus ... 1. folyt./ m

radocsay dénes könyvében a neves mesterek alkotásaiból 48-at művészi kivitelű színes reprodukció szemléltet, ezek közül nyolc kolozsvári tamás erdélyi oltárfestő munkáit ábrázolja. a szakkönyv valamennyi képhez részletes ismertetést mellékel, s az érdeklődőknek külön részben gazdag szakirodalmi forrást is felsorol. az album 27x34 centiméteres méretben kerül forgalomba, címlapját kamarás béla grafikusművész tervezte.

a másik képzőművészeti könyvujdonság a magyar mesterek-sorozataiban kerül a festészet barátainak kezébe genthon istván összeállításában: ferenczy károly címmel. a monográfiában sokoldalú ismertetést ad az író a századforduló egyik legjelentősebb művészeről. a kor magyar festészetét megújító nagybányai művésztelep kimagasló tagjának életét genthon jórészt a művész három gyermekének - valérnak, noéminek és béninek - visszaemlékezései alapján dolgozta fel. a könyv 175 színes és fekete-fehér reprodukciót tartalmaz a nagy magyar alkotó legszebb festményeiről. a gazdag anyagban 66 olyan kép van, amelynek reprodukciói eddig még nem jelentek meg a ferenczy károllyal foglalkozó írásokban, tanulmányokban. a monográfia kiadását megelőző nagy érdeklődésre tekintettel a szerző külön mellékletben ismerteti a művész festményeinek teljes jegyzékét, beleértve az elveszett, illetve az eddig még elő nem került képeket is.

mindkét képzőművészeti album szeptember végén már kapható lesz az üzletekben, s - a kiadó szakembereinek véleménye szerint - nagy esélyese lesz majd az idei „szép magyar könyv,-versenynek. /mti/

-. -

bb 60. repülésmeteorológiai konferencia budapesten

i cs/j/m/la 1963. szeptember 20.

budapesten, az országos meteorológiai intézetben konferenciára gyűltek össze a szovjetunió, lengyelország, cseh-szlovákia, a német demokratikus köztársaság, románia, bulgária és magyarország repülésmeteorológiai szakértői. a négynapos konferencia célja az, hogy a nemzetközi polgári légiforgalom kivánalmainak megfelelően egységesítsék az éghajlati adatok feldolgozását. /mti/

-. -

16.50/n

-34-

16.16. Zel.

bb 59. rendelet a termelőszövetkezetek 1964. évi állami támogatásáról

i cs j vm 1963. szeptember 20.

a magyar közlöny pénteki száma közli a minisztertanács legutóbbi ülésén elfogadott 3004/6/ 1963. számú kormányrendeletet a termelőszövetkezetek további megerősítését célzó 1964. évi állami támogatás rendszeréről. /mti/

-. -

bb 61. befejezte jugoszláviai látogatását a szövetség elnöke

i kz vm ie 1963. szeptember 20.

szirmai jenő, a szövetkezetek országos szövetségének elnöke a jugoszláv szövetkezetek központi szövetsége vendégeként 10 napot töltött jugoszláviában. tanulmányozta a szövetkezetek tevékenységét, baráti beszélgetéseket folytatott a két ország szövetkezeteinek együttműködéséről. a látogatás befejeztével szirmai jenő pénteken visszaérkezett a magyar fővárosba. /mti/

-. -

bb 64. a társadalmi együttélés kérdéseiről tanácskozott pénteken az országos etikai konferencia

vid tné vm sr 1963. szeptember 20.

a pécsen rendezett országos etikai konferencia harmadik napján, pénteken somogyi zoltán, a magyar tudományos akadémia filozófiai intézetének tudományos kutatója „a kommunista erkölcs fogalma, alapelvei és kategóriái”, dr. kiss istván, a filozófiai tudományok kandidátusa pedig „a társadalmi együttélés elemi erkölcsi szabályai és a családi erkölcs kérdései”, címmel tartott előadást. a vitán résztvett hermann ley, a berlini humboldt egyetem filozófiai tanszékének igazgatója. pécsre érkezett siskin neves szovjet professzor, aki szombaton kapcsolódik be az országos etikai konferencia munkájába. /mti/

-. -

17.03/n

16.16. Zel.

-35-

bb 62. halálos villamosgázolás

gk/m/sr -közlekedési balesetek-

1963. szeptember 20.

Budafokon a Rózsa Richárd utca 58. számú ház előtt Molnár Béla 85 éves budapesti lakost elütötte a 43/a jelzésű villamos. A szerencsétlen idős férfi kórházba szállítás közben meghalt. A 15. ker. Dózsa György utca és a Kazinczy utca kereszteződésénél Krizsán János 61 éves csomádi lakos egyfogatu Lovaskocsijával összeütközött a 55-ös jelzésű villamossal. A Lovaskocsin utazó Krizsán Jánosné 58 éves csomádi lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. A balesetet a hajtó okozta, mert nem adta meg az elsőbbséget a villamosnak. A Tass vezér utcánál Nagy Irén 73 éves budapesti lakost elütötte az EC 48-10 rendszámú motorkerékpár. Nagy Irén súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a János kórházba vitték.

A kereszturi ut 202. számú ház előtt Vallós Istvánné 58 éves budapesti lakost, kerékpározás közben autóval elütötte Z. Tóth László gépkocsivezető. Vallós Istvánné súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. A mentők az 1. számú sebészeti klinikára szállították. A balesetet a személygépkocsi-vezető okozta. /mti/

bb.63. a szovjet külkereskedelmi miniszter átutazott Magyarországon

gk/n

1963. szeptember 20.

N. sz. Patolicsev szovjet külkereskedelmi miniszter pénteken utban Jugoszláviába, átutazott Magyarországon. A szovjet külkereskedelmi minisztert és kíséretét a ferihegyi repülőtéren Karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, Bojti János külügyminiszter-helyettes, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium vezető tisztviselői fogadták. Jelen volt Ny. r. Seleh, a szovjet nagykövetség ideiglenes ügyvivője, valamint a szovjet nagykövetség és a kereskedelmi kirendeltség képviselői. Ott volt M. Drakulics, a budapesti jugoszláv nagykövetség kereskedelmi tanácsosa.

Karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese ebédet adott N. sz. Patolicsev szovjet külkereskedelmi miniszter és kísérete tiszteletére. /mti/

17.10/n

-36-

bb 44. /tovább növelik ... 3. folyt./ m

A tanács az előterjesztést a második napirendi ponttal, a tanácstagok beszámolóiról szóló jelentéssel együtt vitatta meg. A vitában számos hozzászólás hangzott el. Felszólalt Gáspár Sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára is. A felszólalók sokoldalúan foglalkoztak a tanácsdemokrácia és a vezetés kérdéseivel. A többi között szóltak a lakóbizottságok munkájának jelentőségéről, javasolták a lakásépítkezések és tatarozások társadalmi felügyeletét, az állandó bizottságok és a tanácsok fokozottabb bevonását a költségvetés és a köznevelési terv előkészítésébe, hangot adtak a társadalmi öngazdálkodás bevezetésére irányuló kívánásoknak, többen tettek hasznos javaslatokat a bürokrácia csökkentésére, a kerületi tanácsok hatáskörének bővítésére. Helyeselték és konkrét javaslatokkal egészítették ki az előterjesztésnek azt a részét, amely az állandó bizottságoknak bizonyos kérdések eldöntésében hatósági jogkört kíván biztosítani.

A felszólalásokra dr. Sárlos István válaszolt, majd a tanács elfogadta a tanácsdemokrácia fejlesztésére és a vezetés színvonalának emelésére előterjesztett irányelveket, a felszólalásokra adott választ, és az 1963. első félévi tanácstagok beszámolóiról szóló jelentést, egyben úgy döntött, hogy a második félévi tanácstagok beszámolókat október 1. és november 15. között kell megtartani.

Együttesen tárgyalta a tanács a napirend harmadik és negyedik pontját is. A harmadik pont a gazdasági vezetés színvonalának emelésére tett intézkedésekről szóló beszámoló volt. A tanács 1963. január elsejével husz építőipari vállalatot nyolc vállalatná vonta össze. Az összevonás eredményeként emelkedett a vezetés színvonala, javult a gépek kihasználásának aránya, növekedett a vállalatok termelése és termelékenysége. A tanács ipari vállalatainak száma a végrehajtott átszervezések eredményeként 56-ra, az élelmiszeripari vállalatok száma 15-re csökkent. A végrehajtott bizottság tervet dolgozott ki a további átszervezésekre. Ennek alapján meg fogják szüntetni a tanács ipart jelenleg közép fokozatú irányító öt trösztöt és 32 vállalatot, helyükbe 24 összevonott vállalatot hoznak létre. A 15 élelmiszeripari vállalatot 2 vállalatba tömörítik. Az átszervezés évi 8-9 milliárd forint megtakarítást eredményez.

A negyedik napirendi pont a téli felkészülésről szóló jelentés volt. Az illetékes minisztériumok és a szövetség tájékoztatása szerint az idei terméseredmények a tavalyinál valamivel magasabb színvonalú ellátást tesznek lehetővé.

/folyt.köv./
18.06/n

-37-

18.06/n

bb 65. terítékre került a sellyei „csodaszarvas„-uj magyarországi agancs-rekord -

vid cs vm ká

1963. szeptember 20.

a mecseki állami erdőgazdaság sellyei vadrezervátumában egy esti cserkészés során, elejtették a híres „csodaszarvast„. erről a 14 éves óriás szarvasbikáról régóta tudtak az erdészek, de még soha sem sikerült puszkavégre kapni. az elmúlt télen szenzációs formában adott életjelt magáról: olyan agancspárt hullatott el, amely - ha a koponyát is hozzászámítják - alig marad el a világ-rekordtól. az óriási koronát az idei budapesti nemzetközi vásár erdészeti pavilonjában is kiállították. a sellyei erdészek hamarosan „kinyomozták„, hogy merre szokott tanyázni a kapitális vad, a szarvasbögés kezdete óta pedig állandóan figyelemmel kísérték. időközben nevet is kapott: tulipánosnak keresztelték el, a télen megtalált agancspár végződése ugyanis a normálistól eltérően nem csucosak, hanem a tulipán kinyílt kelyhéhez hasonlítanak.

a páratlan zsákmányt fritz ohlig nyugatnémet vadász ejtette el, aki immár törzsvendégnek számít a mecseki erdőkben. a szarvasbika fejdíszén 24 ágat számoltak meg és szabályosan kipreparálva súlya 15 kilogramm. hasonló súlyu trófeát az utóbbi évszázadban nem zsákmányoltak magyarországon. a meglepően nagy súlyon kívül az ágak nagy száma, szép elhelyezkedése teszi az agancsot rendkívül értékessé. az évszázad szarvasagancs-rekordját - súlyban - egy 16.3 kilós trófea tartja, amelyet ugyancsak német vadász zsákmányolt 1959. őszén, nem messzire a déli magyar határtól, a jugoszláviai nasice közelében./mti/

- . -

bb 66. fehér lajos látogatása békés megyében

vid sze vm

1963. szeptember 20.

fehér lajos az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese kétnapos látogatást tett békés megyében. az első napon - szerdán - klaukó mátyásnak, az mszmp békés megyei bizottsága első titkárának társaságában ellátogatott a békés megyei főkapitányságra, orosházán megtekintette az épülő üvegyárat és az alföldi kőolajtermelő vállalatot. a mezőkovácsházi járásban a kunbányán felépült termelőszövetkezeti társas sertéshizlaldát nézte meg. a látogatás másnapján az orosházi városi tanács vezetőivel tanácskozott békéscsabán pedig a hűtőházat és a konzervgyárat tekintette meg./mti/

18.12/n

- . -

-38-

1930 Zolt

bb 44. /tovább növelik ... 4. folyt./ m

a legfontosabb élelmiszerekből megfelelő készleteket tartalékolnak. a közért-vállalatok 200 vagon lisztet, ugyanannyi cukrot, továbbá 26-28 vagon száraztésztát, illetve rizst tárolnak. ezek a mennyiségek mintegy három-négy heti ellátásra elegendőek. a fűszért raktáraiban további 100 vagon lisztet és 100 vagon cukrot, 60 vagon száraztésztát, 25 vagon rizst tartalékol a folyamatos szállításon felül. 50 vagon zsir lesz raktáron, ami a lakosság két és fél heti szükségletét fedezi. biztosították ezen felül a zsir és olaj szükség szerinti szállítását is. a husellátás mennyiségileg nem sokkal lesz több, mint a múlt év hasonló időszakában, de kedvezőbb lesz az összetétele, mert 75 százalék sertés-, és 25 százalék marhahús áll majd a fogyasztók rendelkezésére. ezen kívül a tavalyi negyedik negyedévinél 21 százalékkal több baromfi kerül forgalomba és 40 millió tojást tárolnak az év hátralévő három hónapjára. 1900 vagon vegyes zöldség, 400 vagon vöröshagyma kerül forgalomba és 3200 vagon burgonyával budapest öt hónapi szükségletét fedezik. a múlt évihez képest 550 vagonnal több gyümölcs jut a fogyasztókhoz a következő negyedévben. a legnagyobb problémát a tárolóhelyek és a hűtőtér hiánya okozza, ezért már most megtették az előkészületeket az eredményes szabadföldi tárolásra.

a ruházati cikkek közül a férfi konfekció szükséglete már a harmadik negyedév végéig 70 százalékkal rendelkezésre áll. a tiszta gyapjuból és műszálból készülő férfioltönyök keresletét azonban nem tudják kielégíteni. alapanyaghiány miatt az igen keresett pille- és orkán-kabátokból sem lesz elegendő. ugyanakkor jelentősen növelték a gyermekruházati cikkek mennyiségét. kétszer annyi bébi- és leánykaruha, 68 százalékkal több serdülő fiuknak való ruha, 58 százalékkal több pantalló, 80 százalékkal több fiuruha kerül forgalomba, de továbbra is kevés lesz a yester és pester-ruha. női téli és átmeneti kabátokból, kosztümökből mind mennyiségben, mind választékban megfelelők a készletek.

jó lesz az ellátás pamut alsó kötöttárukból, habselyem fehérneműből, tréningruhából. biztosítottak látszik az ellátás a gyermekeknek való gyapju kötöttárukból is, mert az alapanyagokat elsősorban gyermekruházati cikkek gyártására használja fel az ipar. férfi cipőből 49, női cipőből 28 százalékkal több áll rendelkezésre, egyes cikkekből azonban nem tudják kielégíteni a keresletet, különösen 31-41-es fiú, 27-38-as bunda, 19-30-as, valamint induló gyermekcipőkből /tipegők/ annak ellenére, hogy 24 százalékkal növelték a gyermekcipők mennyiségét.

/folyt.köv./
18.20/n

-39-

1930 Zolt

/bb 44. tovább növelik....5.folyt./vm

megemlékezett a jelentés a tüzelőanyagellátásról is. az idei tüzelőanyag-forgalom 12 százalékkal nagyobb a tavalyinál, ke-
reken 210 ezer vagon. a tüzfalmport máris meggyorsult. az egyelőre
hiányzó ndk-brikett helyett nagyobb mennyiségű hazai brikett kerül
budapestre és meggyorsították a szállítást is. a központifűtéses
lakóházak és a közületek tüzelőellátása biztosítva van. a zavartalan
ellátáshoz azonban szükséges, hogy a szállításban ne történjenek le-
maradások.

a vízművek intézkedéseket tett a téli vizellátás biztosítására
és új technológiát dolgozott ki a víz minőségének továbbjavítására.
a csatornázási művek az elmúlt télen eliszaposodott csatornákat
még az őszi esőzések előtt kitisztítják.

a téli időszakban napi 1.3-1.5 millió köbméteres gázfogyasztás
várható, sőt néhány napra 1.6 millió köbméteres csucsfogyasztással
is számol a gázművek. ennek a megnövekedett szükségletnek a kielégí-
tését az óbudai gázgyár folyamatos üzemeltetésén kívül a dunaujváro-
si gázszállítás, a folyamatos földgázszállítás, az órszentmiklósi
földgáztároló, valamint az óbudai gázgyár levegős földgázbontójának
megnyitása teszi lehetővé.

megállapítja a jelentés, hogy megfelelő géppark híján az idei
téli sem tudják a lakosság igényeinek megfelelő ütemben eltakarí-
tani a havat nagyobb havazások esetén. sok gondot okoz a zord téli
napokon a zavartalan villamos-és autóbuszközlekedés megoldása is.
ennek érdekében korszerű javítóműhelyeket hoztak létre, urh-készü-
léssel ellátott gépkocsikat és műhelykocsikat állítanak szolgálat-
ba.

megtörtént a felkészülés az esetleges influenzajárványra is,
mind az orvosi szolgálat és kórházi ellátás, mind pedig a gyógy-
szerellátás tekintetében.

/folyt.köv./

18.25/n

-40-

1833 Zelen

bb 67. szombaton nyílik a 8. művészeti képzőművészeti kiállítás
t tó/sze/m/szf 1963. szeptember 20.

a bizományi áruház vállalat kinizsi utcai központjának
nagytermében pénteken délután bemutatta a sajtó képviselői-
nek a 8. művészeti képzőművészeti anyagát, amelynek kiállítását
szombaton délelőtt 10 órakor nyitják meg a nagyközönség
számára.

százharminchárom értékes festményt és egyéb műtárgyat
ajánlottak fel az eladók árverésre. együttes kikiáltási áruk
323.000 forint. az értékes anyag, amelyben magyar és külföl-
di művészek számos kitűnő alkotása van, méltán tart igényt a
közönség és a szakértők érdeklődésére.

a jelentősebbek közé tartozik aba novák vilmos almaszedő
gyerekek című festménye, kikiáltási ára 3.000 forint. árve-
résre kerül j. danhauser napoleon és josephine a jósnőnél
című olajfestménye, 18.000 forint kikiáltási áron. láthat-
ja majd a közönség ferenczy károly akt című képét, amely
hosszu ideig nem volt tárlaton, licitálni is lehet rá kikiált-
tási ára 20.000 forint. huszezer forinttal indul az árveré-
sen id. markó károly olasz táj című képe is, amely a művész
legsikeresebb alkotásai közé tartozik. a kiállítás szeptember
29-ig mindennap 10-től 18 óráig tekinthető meg. az árverést
október 1-én 17 órai kezdettel a műszaki egyetem nagytermé-
ben /9. , kinizsi u. 1-7. / tartják. /mti/

---

bb 69. jelentkezzenek a károsultak

gg/m/sr

1963. szeptember 20.

a rendőrség előzetesen letartóztatta és eljárást indított
szilágyi tibor 55 éves, büntetett előéletű budapest, 11. kerü-
let, baranyai utca 5. szám alatti lakos ellen, sorozatos-
csalás miatt. az eddigi megállapítások szerint a nyáron buda-
pesten és vidéken /főleg csongrád, borsod megyében/ számos
embernek azt állította, hogy külföldi kapcsolataival olcsó hű-
tő-, mosó- és porszívógépet tud szerezni, melyre kisebb-na-
gyobb összegű előleget vett fel. a 11. kerületi rendőrkapi-
tányság kéri a károsultakat, akik még nem tettek feljelentést
szilágyi tibor ellen, hogy jelentkezzenek személyesen /írásban/
budapesten, 11. kerület zombolya utca 4. szám alatt a bűn-
gyi alosztályon, vagy a 268-810-es telefonon. /mti/

18.30/n

-41-

1838 Zelen

bb 68. puja frigyas külügyminiszterhelyettes ebédje a görög nagykövet tiszteletére

k kúm vm hné sr

1963. szeptember 20.

puja frigyas külügyminiszterhelyettes pénteken a gellért-szálló-ban ebédet adott konstantin himarios, a görög királyság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete tiszteletére abból az alkalomból, hogy a nagykövet a napokban adta át megbízólevelét. az ebédet részt vett a külügyminisztérium több vezető munkatársa, valamint a görög nagykövetség diplomáciai beosztottai. /mti/

bb 70. mintalegelők minden járásban - a fehérjetermelés fokozásáról tárgyaltak a keszthelyi georgikon-napok résztvevői

t vid/kz/hné/m/ie

1963. szeptember 20.

pénteken, a keszthelyi georgikon-napok második napján, folytatódott a vita az előző nap elhangzott előadások fölött. felszólalt többek között bencsik istván egyetemi tanár, a debreceni agrártudományi főiskola rektora, dr. tarján róbert, az élelmezés- és táplálkozástudományi intézet igazgatója, felolvasták dr. sághy vilmosnak, az országos tervehivatal elnökhelyettesének és izinger pálnak, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatósága vezetőjének előadását. a felszólalók elsősorban fehérje és ezen belül is az állati fehérje-termelés fokozásának a lehetőségeit taglalták. sok szó esett az állati fehérjetermelésben döntő fontosságú rétek és legelők helyzetéről.

hazánkban 2,600.000 holdnyi legelőt tartunk nyilván, de ebből mindössze 1,300.000 holdat lehet jóminőségűnek tekinteni. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a hozamuk állatállományunk zöld- és száraztakarmány-szükségletének csupán a 30 százalékát fedezi. a terület növelése nem lehetséges, nem is volna célszerű, a termelékenység fokozása azonban teljesen reális cél. a kidolgozott, gyakorlatilag bevált legelőjavítási módszerek terjesztésére ebben az évben 128 mintalegelőt alakítanak ki, jövőre pedig már az ország minden járásában lesz egy-egy mintalegelő. ezeken elvégzik a gyomtalantást, a vízrendezési munkákat, biztosítják az öntözés feltételeit, szakszerű, rendszeres szerves-, illetve műtrágyázást alkalmaznak. az ily módon gyakorlatban bemutatott módszerek gyors terjedését segítik elő azzal is, hogy minden megyében egy-egy mezőgazdasági mérnököt állítanak e cél szolgálatába. /folyt.köv./

18.45/n

-42-

bb 70. /mintalegelők ... 1. folyt./ m

a széleskörű vitát két neves külföldi tudós - dr. wilhelm rudolf, a kölni max planck kutatóintézet állattenyésztési osztályának igazgatója és dr. swietochowski, a wroclaw-i agrártudományi főiskola professzora - felszólalása tette teljessé.

a délutáni órákban a külföldi és hazai kutatók meglátogatták a balatonboglári állami gazdaságot. /mti/

---

bb 71. a szovjet „ki mit tud,, győztese magyarországon

vid/tné/m/sr

1963. szeptember 20.

pénteken moszkvai turistacsoporttal jutalomként hazánkba érkezett a szovjet televízió „ki mit tud magyarországról,, című adásának győztese: szuhinyina ludmilla leningrádi fiatal szemsebész. a leningrádi orvosnő négyezer résztvevő közül szerezte meg az első helyet. a moszkvai döntőn kilencen vettek részt. több olyan „ellenfele,, volt a döntőben, aki beszélt magyarul, többször járt hazánkban s munkájával is összefüggésben volt a magyarországi ismeret, mégis nagy küzdelemben sikerült megszereznie a győzelmet, amely a magyarországi jutalomutazással járt.

a kedves vendéget első magyarországi tartózkodási helyén, debrecenben kozma józsef, a magyar-szovjet baráti társaság debreceni és megyei szervezetének titkára köszöntötte. a leningrádi vendég nyilatkozott az mti munkatársának:

valósággá vált álomom: a számomra olyan kedves magyarországon tartózkodom, ahol eddig csak egyszer időztem néhány napot. első szavam annak a baráti üdvözlésnek a tolmácsolása, amelyre különböző szovjet városokból hozzám küldött levelekben kértek a szovjet tv-nézők. arra kértek, ha magyarországra utazom, adjam át forró, baráti üdvözlésüket a magyar fiataloknak, a magyar dolgozóknak.

a jutalomutazat arra használok fel, hogy minél több magyar fiatalal találkozzam, megismerjem a szép fővárost, budapestet. ezenkívül szeretnék ellátogatni a balatonhoz s aztán bekukkantani az éjszakai budapest hangulatába.

/folyt.köv./
18.59/n

-43-

19 - Zsolt

bb 71. /a szovjet ... 1. folyt./ m

nívátásom az orvosi pálya, közelebbről a szemsebészet, szeretnék magyarországon tapasztalatokat gyűjteni, mert sokat hallottam a magyar szemsebészet fejlettségéről. ha kevés is a tíz nap, amelyet magyarországon töltök, mégis szeretnék találkozni magyar szemsebészekkel - fejezte be nyilatkozatát szuhinyina ludmilla. /mti/

...-

bb 72. szamosvári józsef festőművész

k s/gk/m/sr

1963. szeptember 20.

alkotásaiból kiállítás nyílt pénteken a fényes adolf-teremben. a tárlatot gerelyes endre írta nyitotta meg. /mti/

...-

/bb 44. tovább növelik....6.folyt./vm

a tanácsülés mindkét előterjesztést megvitatta, majd dr. posta lászlónak, a végrehajtó bizottság elnökhelyettesének válasza után a jelentéseket elfogadta.

a napirendi pontok letárgyalása után a tanácsülés interpellációkkal foglalkozott. az első interpellációt gattai lajos első kerületi tanácsstag nyújtotta be. kifogásolta, hogy legnagyobb értékű történelmi és műemléki kincsünk, a budai vár-negyed helyreállítása rendkívül vontatottan halad, kérte a fővárosi tanácsot, gondoskodjanak arról, hogy a várnegyed 1965-re, hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára teljes egészében ujjaépüljön.

az interpellációra válaszolva szilágyi lajos, a fővárosi tanács városrendezési és építési osztályának vezetője elmondotta: a főváros illetékesei is tisztában vannak a várbeli lakónegyed helyreállításának fontosságával, idegenforgalmi és városképi szempontból egyaránt. az interpelláló által kért határidőt azonban a lakásépítés vonalán jelentkező nehézségek miatt nem tudják biztosítani. a hátralevő munkák értéke ugyanis a becslések szerint körülbelül 200 millió forint. ennek lebonyolítására az elkövetkező két évben legalább 1.600 fő építőipari létszámot kellene a várban összpontosítani, ami-re a többi kerület napirenden levő, sokkal sürgetőbb problémáinak megoldása nem nyújt lehetőséget. áthidaló megoldásként olyan javaslatot tett - s ez lett végül a tanácsülés döntése is, - hogy a jövő évi házfelújítási keretet tízmillió forinttal megemelik, az építőipari létszámot 320 főre növelik, s így meggyorsul a várban a lakóépületek helyreállítása és megindulhat az építkezés a foghíjakon is.

/folyt.köv./

19.12/n

1915 Lajos

-44-

/bb 44. tovább növelik....7.folyt./vm

a másik interpelláló, lovas istvánné tizenhatodik kerületi tanácsstag a gyakori kiáradása miatt súlyos károkat okozó szilas patak medrének szabályozását sürgette. gyulai géza, a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának vezetője elismerte a panasz jogosságát, s elmondotta:

- a tavaszi árvíz magasságát figyelembe véve kidolgozták már a rákos és a szilas patak medrének bővítési tervét. ez a munka 58 millió forint fedezetet igényel. egyelőre sem az anyagi eszközök, sem az építőipari kapacitás nem áll rendelkezésre. tárgyalásokat folytatnak azonban az illetékes szervekkel, s a kist-t is felkérlik, szervezze meg a szilas patak mederszabályozásán dolgozó fiatalok építőtáborát. egyébként a patakrendezés előkészítő munkáit a fővárosi tanács a saját erejéből rövidesen megkezdi.

a választ a tanácsülés elfogadta, s utasította a közlekedési igazgatóság vezetőjét, hogy a probléma megoldása ügyében megkezdett tárgyalásairól és a mederrendezési munkák eredményeiről a decemberi tanácsülésnek számoljon be./mti/

...-

bb.73. évadnyitás a madách színházban

i bi/tr n fm

1963. szeptember 20.

pénteken este nyitotta meg új évadját a madách színház a hamlet előadásával. a színházban már javában folynak az első őszi bemutató, brecht: simone machard látomásai című darabjának próbái. a bemutató napja október 18. a darabot pártos géza rendezi, a főbb szerepeket kiss manyi, pécsi sándor, horváth jeno, zenthe ferenc és dobos ildikó főiskolai hallgató alakítja.

a madách kamaraszínház október 4-én peter shaffer angol író ki után megy a nő és ki megy a nő után című két egyfelvonásos darabjának bemutatójával nyitja meg az új évadot. a darabokat vámos lászló rendezi. a két egyfelvonásosnak összesen négy szereplője van: psota irén, márkus lászló, körmendi jános, és tordy géza./mti/

...-

bb.74. „haway rózsája,, a pécsi nemzeti színház évadnyitó előadásán

vid/tné n sr

1963. szeptember 20.

a nyári szünet után pénteken este nyitotta meg ismét kapuit a pécsi nemzeti színház. az új évad első bemutatója ábrahám páál jazzoperettje, a „haway rózsája,, volt./mti/

...-

19.16/n

1915 Lajos

-45-

bb 75. évadnyitó előadás három vidéki színházban

ö vid bi/tr vm fm

1963. szeptember 20.

pénteken este másfél éves szünet után gördült fel ismét a függöny a félévszázados jubileumát ünneplő szolnoki szigligeti színházban. a kényszerű pihenőt a színház átalakítási munkálatai tették szükségessé. a jubileumi évadot a színház névadójának, szigligeti edének liliumfi című vígjátékával nyitották meg.

a veszprémi petőfi színház móríc zsigmond: nem élhetek muzsikaszó nélkül című vígjátékával nyitotta meg az új évadot. a színház idei programjának kiemelkedő eseménye németh lászló: nagy család című drámájának bemutatója lesz.

a győri kisfaludy színház ugyancsak pénteken este johann és joseph strauss: tavaszi hangok nagyoperettjével nyitotta meg kapu- it. az előadás szünetében a színház tagjai melegen gratuláltak betn- len b.lászló karmesternek, aki most ünnepli művészi munkássága meg- kezdésének 50. évfordulóját./mti/

bb 76. az indonéz parlamenti küldöttség látogatása kisbéren

i bc/sze/m/sr

1963. szeptember 20.

az indonéz köztársaság ideiglenes legfelsőbb népi tanács- kozó testületének és parlamentjének küldöttsége, élén dr. ali sastroamidjojo miniszterrel, az ideiglenes legfelsőbb népi tanácskozó testület alelnökével pénteken délután a kis- béri virágzó termelészövetkezetbe látogatott. a vendégeket utjukra elkísérte garai róbert, a magyar népköztársaság dzsakartai nagykövete, valamint sarino mangunpranoto, az in- donéz köztársaság budapesti nagykövete.

az indonéz parlamenti küldöttséget megérkezésekor hodek józsef, a termelészövetkezet kossuth-díjas elnöke és nemes vilmos, a komáromi járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke köszöntötte. a termelészövetkezet elnöke tájékoztatta a vendégeket a 14 éve alakult közös gazdaság munkájáról, ered- ményeiről. az indonéz parlamenti küldöttség tagjai ezután meg- tekintették a termelészövetkezet szarvasmarha- és sertés- nyészetét, valamint szőlőjét. a vendégek látogatásuk alatt számos kérdést tettek fel a termelészövetkezet gazdálkodásá- val kapcsolatban, majd az üzemegek megtekintése után hosz- szasan elbeszélgettek a közös gazdaság vezetőivel. a látoga- tás befejeztével dr. ali sastroamidjojo, a küldöttség vezető- je a termelészövetkezet vendégkönyvébe emléksorokat írt. ki- fejezésre juttatta, hogy delegációjuk nagyon jó tapasztalato- kat szerzett a termelészövetkezetben.

különösen felkeltette érdeklődésüket a termelészövetkezet tehenészet. elismeréssel nyilatkozott az indonéz parla- menti küldöttség vezetője a termelészövetkezet tagjainak közös munkájáról, s annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövőben újabb jelentős eredményeket érnek el.

az indonéz parlamenti küldöttség az esti órákban részt- vett kisbér község tanácsának ülésén. /mti/

19.25/n

-46-

bb 77. fogadás a ghanai nagykövetségen

k bi/sze vm

1963. szeptember 20.

roland nee-nortey laryea, a ghanai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője pénteken este a ghanai köz- társaság ünnepe, a nemzetalapító napja alkalmából fogadást adott.

a fogadáson megjelent mód péter, a külügyminiszter első helyettese, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, vala- mint a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a kultu- rális kapcsolatok intézete több vezető munkatársa, a társadalmi élet több képviselője. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

bb 78. időjárásjelentés

sze vm

1963. szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. szeptember 20-án, pénteken este:

a nappali felmelegedés mérséklődik

várható időjárás szombat estig: felhős idő. több helyen eső, zivatar. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 22-26 fok között./mti/

20.00/n

-47-

20.10.1963

bb.79. az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetének fogadása a budapest-kairo közötti új malév légijárat megnyitása alkalmából

t hbj/sze n la

1963. szeptember 20.

kedden indítja a malév első tengerentúli-budapest-kairo közötti új légijáratát, ebből az alkalomból pénteken este mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete fogadást adott.

a fogadáson megjelent kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, szarka károly külügyminiszterhelyettes, románai rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a külügyminisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a malév, a magyar idegenforgalom több vezetője, a magyar közélet több képviselője, és a keddi megnyitójáraton részvevő magyar delegáció tagjai, ott volt a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja.

a fogadás szívélyes légkörben zajlott le./mti/

bb 80. ülést tartott a budapesti képviselőcsoport

t vi/sze tm ar

1963. szeptember 20.

a budapesti országgyűlési képviselők vida miklós elnöklétével pénteken a parlament vadásztermében tanácskoztak, a képviselőcsoport ülésének első napirendi pontjaként sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke tartott beszámolót a fővárosi tanács feladatai a tanácsai demokrácia fejlesztésében az mszmp nyolcadik kongresszusának határozata alapján címmel, kitért arra is, hogyan segíthetik leginkább e feladatok megoldását az országgyűlési képviselők egyénileg vagy kollektíven.

a beszámoló után vida miklós értékelte a budapesti képviselők öthónapos munkáját, ismertette a második félévre kidolgozott munkatervet, majd az országgyűlés soronkövetkező ülészakájával kapcsolatban adott tájékoztatást.

az ülésen több hozzászólás is elhangzott, amelyek főként a képviselőcsoport jövőbeni tennivalóival és a főváros lakosságát érintő számos időszerű kérdéssel foglalkoztak. a vitában felszólalt dr. harrer ferenc, dénes sándor, dr. orbán lászló, borka attila, dr. prieszol olga, dr. vető lajos, dr. pesta lászló és csikesz józsef-né.

a képviselőcsoport a második félévi munkatervet elfogadta, határozott a tekintetben is, hogy az országgyűlésen egyes miniszterekhez interpellációt intéz./mti/

v é g e

21.05

- 48 -

Lio9 2001

MUNKASZÁM:

B/67

FELVÉTEL:

629

Készítette:

FÖLDVÁRY GY.